

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXII. Nr. 59

Redakcija: GLenmore 5-7281

TREČIADIENIS (Wednesday) RUGPIČIO (AUG.) 13 D., 1952 M.

Administracija: GLenmore 5-7068

10 CENTŲ

RIDGWAY APIE EUROPOS PASIRUOŠIMUS

Paryžius. — Gen. Ridgway savo pirmojo spaudos konferencijoje pareiškė, kad Sovietų pavojaus niek nesumažėjęs ir kad Vakarų pasiruošimai gintis daugeliu atžvilgių yra nepakankami ir gali būti, jog 1952 suplanuotas pajėgumas nebus pasiektas. Tačiau jis įsitikinęs, kad NATO nariai, jei stengtųsi, iki to laiko galėtų paruošti 25 aktyvius ir 25 atsargines divizijas su 4000 lėktuvų.

Tarp sunkumų apsiginkluoti minėjo Prancūzijos nesutartį su JAV, kurios negali duo-

ti Prancūzijos reikalaujamos sumos. Churchillis taip pat pranešė, kad Anglija turės keisti apsiginklavimo planus, norėdama padidinti savo eksportą ir išgelbėti ūkį. Apie naujuosius ginklus Ridgway pasisakė atsargiai; esą dar sunku vertinti jų praktinę reikšmę. Pabrėžė reikala jvesti dviejų metų karo tarnybą. Bet tam Prancūzija, kaip pareiškė Plevenas, negali apsipresti, o Belgijoj prieš tai eina protestai. Kadru paruošimą Ridgway laiko aktualiausiu uždaviniu.

Europos ūkinės vienybės pradžia

Luxemburgas. — Schumano planas apjungti Vakarų Europos stambiąją pramonę jau beveik įvykdytas. Rugpičio 10 d. čia susirinko "aukštoji vyresnybė" ir įsteigė savo buveinę. Jos uždavinys organizuoti ir administruoti plieno ir anglies gamybą bei jos paskirstymą rinkoms. "Vyresnybė" turi savo žinioje šešių valstybių minėtą pramonę — Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Belgijos, Olandijos ir Luksemburgo. Tos visos valstybės pagamina 40 mil. tonų plieno ir 220 mil. tonų iškasa anglies.

Komiteta, arba "vyresnybė", sudaro 9 asmenis. Pirmininkas prancūzas Jean Monnet. Šalia komiteto yra 78 narių parlamentas, į kurį narius siūnčia suinteresuotų kraštų parlamentai.

Komiteto uždavinys pritraukti ir Angliją. Kaip seksis organizuoti ir tenkinti rinkos reikalavimus, parodys artimiausi mėnesiai. Savuosius reikalus tenkina neblogai, gaudami metams po 10-12 tūkst. dol.

GAMTOS NELAIMĖS

Washingtonas. — Meteorologijos biuras praneša, kad šiemet JAV gamtos nelaimių daugiau nei paprastai. Nuostolių pridaryta už 5 milijardus dolerių. Jau metų pradžioj buvo pažymėtina gili sniego. Šiaurėj iki 18 pėdų. Tokio sniego nebuvo jau nuo 1898 m. Traukinys su 200 keleivių buvo įstrigęs į sniegą, ko nebuvo būvę per 60 metų. Dabar vasarą didelės sausros, kurios naikina pasėlius ir pašarus ir brangina maisto produktus.

OPOZICIJA IR "EGZ. PARLAMENTU"

New Yorkas. — Nesenai čia "Laisvosios Čekoslovakijos Taryba" iškilmingai persitvarkė į egzilinį parlamentą. Dabar pasipylė protestai, kam tas parlamentas skelbiasi atstovaujantis visai Čekoslovakijai. Tautinė čekų taryba, atstovaujama gen. Prechalos Londone, čekų demokratinių federalistų susivienijimas Miunchene, Nacionaldemokratų partija Londone, Slovakų tautinė Taryba Montrealy, Slovakijos išlaisvinimo komitetas Buenos Aires ir kt. pasisakė prieš parlamentą. Ypačiai svarus žodis liberalų vardu tartas Rudolph Kopecky, buv. Narodni Listy redaktorius, dabar BBC bendradarbio čekų reikalams. Aštriai pasisakė ir katalikų laikraštis Chicago.

Pulk. Robert E. Gallier, kuris buvo laimėjęs kongreso garbės medali už antrąjį pasaulinį karą, dabar Korėjos kare buvo pašautas ir nusišleido priešo užnugarį. Čia matomi jo laimėjimai išgelbėtą helikopterį, nors šonkaulis nulaužtas ir petis išnarintas.

Mažasis karas Balkanuose

Atenai. — Graikų kariuomenė yra apsiklususi prieš Gamma salą, į kurią išsikėlė bulgarai. Sala yra nedidelė, 300 metrų ilgio, 1000 metrų nuo krantų; ji priklauso graikams, jokios strateginės vertės neturi.

Graikai pareikalavo iš bulgarų pasienio sargybų savo karveivius iš salos atitraukti. Tie atsisakė šnekėtis. Į vyriausybę graikai negali kreiptis, nes diplomatiniai santykiai su Bulgarija neturi. Per garsiakalbius graikai įspėjo bulgarus, kad išsinešdintų. Davė terminą 48 valandas. Buvo paskelbta jau, kad saloj bulgarų nėra. Bet paskiau vėl pasirodė ten jų jūreiviai. Tada graikai pastatė kariuomenę ir pradėjo salą apšaudyti iš kulkosvaidžių ir patrankų. Iš ten atsiliepė kulkosvaidžių šūviai. Pirmą kautynių dieną keturi graikai buvo nužauti. Toliau graikai saugoja ir, kaip tik pasirodo judėjimas saloj, apšaudo.

Tai vyksta jau nuo liepos 27 d. JTO kariniai stebėtojai pranešė JTO, kad "padėtis pavojinga." Bulgarijos vyriausybė pareiškė JTO protestą prieš tariamas graikų provokacijas. O graikai tyli ir toliau šaudė. JTO tuo tarpu taip pat tyli.

PILETYBEI GAUTI "PIRMIEJI POPIERIAI" NEBE REIKALINGI

Washingtonas. — Pagal naują imigracijos į JAV ir įsipilietinimo įstatymą, norinčiam gauti JAV pilietybę nereikės pirmiau įsigyti vadinamųjų "pirmuosius popierius". Nors įstatymas įsigalioja tik gruodžio 24 d., tačiau imigracijos ir natūralizacijos įstaigos jau dabar pradėjo priimti pilietybei gauti prašymus ir iš asmenų, kurie "pirmųjų popierių" neturi.

Dar apie Paryžiaus pasitarimus

Visuomenė atsidėjus sekė pasitarimus Londone tarp trijų diplomatų, kur buvo nustatyta jų linija ir paskui pasitarimus Paryžiuje tarp diplomatų ir Vliko delegacijos, kur pasireiškė toji linija dėl santykių su VLIKU.

Papildomai tenka patirti, kad Paryžiaus pasitarimai buvo pradėti, apsiprendus neliešti principinių klausimų, kuriais pasireiškia nuomonių skirtumas tarp Vliko ir diplomatų, bet kurie neturi reikšmės dabar aktualiems praktiniams laisvinimo darbams.

Šiuo teigiamai vertintinu keliu tolimesniuose pasitarimuose, kaip matyti ir iš komunikato, nedaug kas vis dėlto aptarta ir

sutarta: sutarta tik tartis ir nustatyta, kas palaikys ryšį tarp Vliko ir diplomatų.

Spaudoje paskelbtas komunikatas pasirašytas p. Lozoraičio, p. Šidisko ir p. Norkaičio. Pažymėtina, kad jame minimi sutartieji punktai buvo pasiūlyti diplomatų ir Vliko delegacijos buvo priimti be diskusijų. Iš kitos pusės pateikti Vliko delegacijos pasiūlymai, kuriais buvo norima konkrečiau ir glaudžiau sueti į bendradarbiavimą su diplomatais, diplomatų buvo išstudijuoti ir nepriimti taip pat be diskusijų. Jeigu anksčiau politiniuose sluosniuose buvo kalbama apie galimybę Vliko užsienio reikalų tarnybos valdytoją sutarti

bendrai su diplomatais, tai diplomatų ir šiuo reikalu nerodė savo susiinteresavimo. Tie faktai aiškinami kaip diplomatų nusistatymas laikytis atokiai nuo Vliko.

Tokį diplomatų nusistatymą dar labiau paplėtė delegacijos nario p. Norkaičio provokuojamo pobūdžio pareiškimai, kurie vertė atsiriboti nuo Vliko veiklos ir Paryžiaus diplomatinio posto atstovų. O ypatingos šaltumo ir oficialumo nuotaikos pasitarimams davė p. Lozoraičio nusistatymas su del. nariu prof. Ivinskiu nesisveikinti ir nesėsti prie bendro pietų stalo.

(Mat perėtais metais Ivinskis drauge su kai kuriais Romos lietuviais pasisakė prieš p. Lozoraičio politinius siekius ir jo metodus Reutlingene).

EGIPTĖ NESUTARIA KARIUOMENĖ IR VYRIAUSYBĖ

Kairas. — Egipto ministerių kabinetas buvo sušauktas skubaus posėdžio, nes vėl iškilo nuomonių skirtumų tarp vyriausybės ir kariuomenės dėl numatomų krašto ūkio reformų.

Kariuomenės vadas M. Naguib, kuris neseniai nuvertė nuo sosto karalių Faruką, pareiškė, jog reformos nedelsiamai turi būti įvykdytos, ypač žemės reforma.

Egipte dirbama žemė yra didžiulį dalimi negausaus būrio didžiųjų žemvaldžių rankose.

Visi kiti žemės ūkyje dirbantieji yra tik jų samdiniai arba nuomininkai.

Naguib reikalauja, kad ligšioliniams savininkams būtų palikta ne daugiau kaip 500 akrų, o visa kita žemė išdalinta bežemiams. Ministeris pirm. Maher buvo pareiškęs, jog žemės reformą galima bus vykdyti tik dalyką gerai ištyrus ir kad reikią saugoti kraštą nuo ūkinių sukrėtimų. Jis buvo užsimojęs padėti gerinti reformuodamas mokesčius. Tačiau armija su tuo nesutinka. Naguib nurodo, kad mokesčius galutinę sąskaitą sumoka ne gamintojas ir prekybininkas, bet vartotojų masės. Dėl to jis reikalauja ne mokesčius kelti, bet tuojuo duoti jos neturintiems žemės.

KONFLIKTAS TARP AUSTRIJOS IR JAV?

Viena. — Austrijos parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo pritaikinta buvusiems naciams amnestija, gražinami jų konfiskuoti turtai ir leidžiama užimti vietas jiems valstybės tarnyboje. Šitas įstatymas sukėlė nerimo JAV valstybės departamente. Buvo atkreiptas Austrijos vyriausybės dėmesys į neigiamus to įstatymo vaisius ateity. Austrijos vidaus reikalų ministerijos pareiškė, kad jo vyriausybė esanti pasiryžusi įstatymą vykdyti. Esą, nors ir kam nepatinka, bet austrai nusistatę dėti kryžių ant visos praėties ir pradėti gyvenimą iš naujo.

PLIENO STREIKAS SU-TRUKDĖ GINKLAVIMĄSI

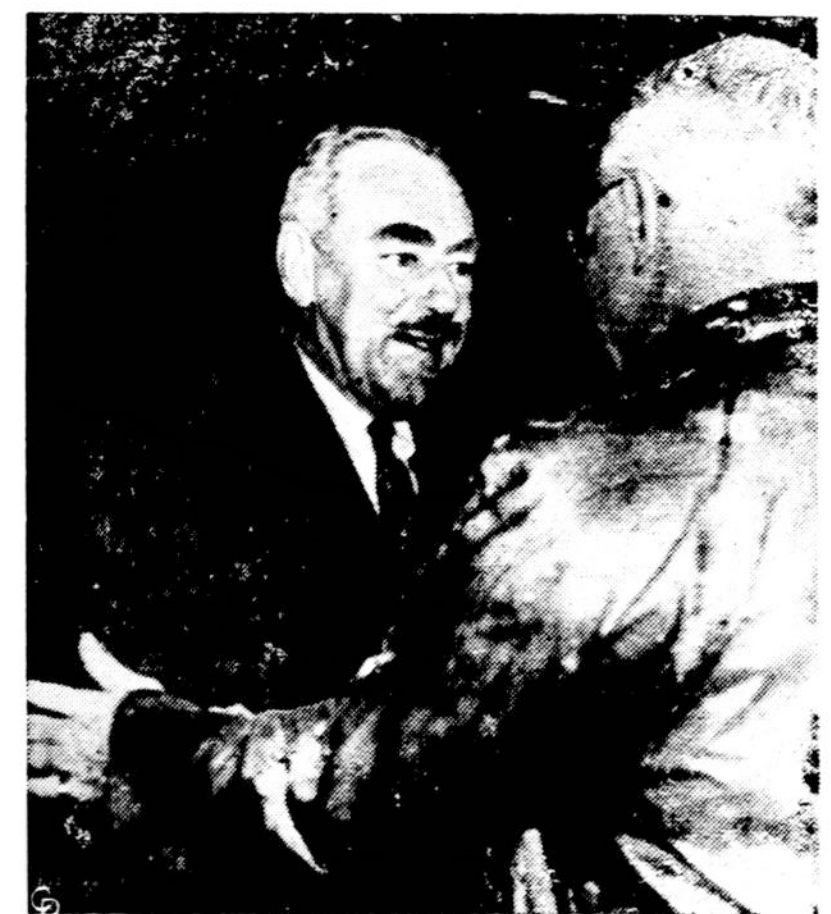
Washingtonas. — Slaptame pranešime prezidentui kalbama, kad visus metus truks, iki bus išlyginti nuostoliai, kuriuos ginklavimui padarė plieno streikas. 29 dirbtuvės, kurios turėjo karo užsakymus, buvo arba uždarytos arba sulėtinusios darbą. Pranešime taip pat minima, kad naujas tankas T-48 gaminamas masiškai. Padidėjusi ir lėktuvų gamyba.

MOSSADEGH GAVO DIKTATORINIUS ĮGALIOJIMUS

Teheranas. — Prieš kelias dienas Irano min. pirm. buvo patyręs didelį nepasisekimą, nes senatas atsisakė priimti įstatymo projektą, jau priimtą parlamento, kuriuo Mossadegh suteikiama teisė pusę metų kraštą valdyti savo nuožiūra leidžiamais dekretais. Tačiau paskutiniu momentu senatas savo nusistatymą griežtai pakeitė ir tuos įgaliojimus Mossadegh suteikė. Itakos tokiame senato laikysenos pasikeitimui turėjo tai, kad Mossadegh pavyko kai kuriuos senatorius įtikinti, jog tai vienintelis kelias kraštui nuo bankroto išgelbėti. Bet nemaža nūlėmė ir nacionalistų spaudimas. Šį klausimą svarstant, jie pradėjo rinktis aplink senatą ir reikalauti, kad Mossadegh reikalavimai įgaliojimai būtų suteikti. Dėl to dalis senatorių už įgaliojimus pasisakė, bijodami naujų riaušių ir jų pačių užpuolimo.

KAS BŪTŲ VYRIAUSYBĖJ

"US News and World Report" paskelbė būsimosios vyriausybės sudėtį, jei laimės Stevensonas. Žmonių daugumas nauji. Paliekamas betgi Lovettas. Į valstybės sekretorius įrašytas Harrimanas.

"Džiaugiuos Jūsų sugrįžimu. Jūs atlikote didelį darbą", kalbėjo prezidentas Trumanas Achesonui, sutikdamas jį aerodrome iš kelionės į Havajus.

KOREJOJ NAIKINAMI PRIEŠO FABRIKAI

Seulas. — Korejoj jau daugiau kaip savaitę vyksta žymiai sustiprėjęs oro karas. Jungt. Tautų oro pajėgos prie Wonsano sunaikino didžiulį chemijos fabriką, kur sprogiškai ir gaisrai sunaikino 29 įmonės pastatus ir elektros įrenginius. Čia buvo numesta 140 tonų sprogmenų. Puolime dalyvavo 150 bombonešių. Kiti bombonešių daliniai puolė prieš karinius sandėlius ir pozicijas fronte. Susidūrimuose su priešo oro pajėgomis buvo vėl sunaikinta ir sužalota eilė jo lėktuvų.

Fronte vyksta kovos prie vadinamos "Siberia Hill". Ta aukštuma dviejų dienų laikotarpy penkis kartus ėjo iš rankų į rankas. Amerikiečių daliniai ją pagaliau atsiėmė ir prieš puolimus sulaukė.

Derybos sustabdytos

Palubų derybos jau trečią kartą savaitę pertrauktos, nes nė viena pusė nenusileidžia belaisvių klausimu. Jungt. Tautų delegacija pareiškė, jog ateinančią savaitę nėra prasmės pasidžiūti rinktis, nes komunistai jokių naujų pasiūlymų neįskelbia, o tik kartuoja senas propagandines tezes.

NEGRĮZTA ČEKŲ KONSULAS

Čekoslovakijos konsulas Montrealy Dr. Mares, kuris čia gyvena jau nuo 1938 m., paprašė Kanados vyriausybės suteikti jam azylio teisę. Jis buvo su šeima nuvykęs atostogų į tėvynę, bet kai pamatė tikrąjį vaizdą, jam labiausiai pagailo vaikų likimo ir tada apsiprendė.

JAV REMIA IZRAELĮ

Washingtonas. — Izraelio valstybėje jaučiamas stipri ūkinė krizė. Šį pavasarį JAV vyriausybė suteikė Izraeliui 65 mil. dolerių. Dabar Izraelis šaukiasi į privačius asmenis ir firmas, kad skolintų pinigų Izraelio ūkiui. JAV vyriausybė sutiko JAV piliečiams garantuoti tokiu būdu jų paskolintų pinigų saugumą.

REIKALAUJA SUSAUKTI KONGRESĄ

Kylant maisto kainoms ir gresiant infliacijai, kaimų tvarkytojas Ellis Arnall ir kai kurie kongreso nariai kreipėsi į prez. Trumaną, kad suauktų kongreso posėdį. Kongresas nesenai kaimų kontrolės panaikino. Bet dabar esą kongreso nariai, susidūrę su žmonėmis, gali būti nuomos pakeitę ir pripažinti reikala kainų kontrolę grąžinti.

Bvitos Peronienės laidotuvių eiseną Buenos Aires gatvėmis. Vėžimą traukia 45 darbininkai.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

- JAV senato vidaus saugumo komisija rinko medžiagą apie komunistų veikimą JAV. Artimiausiomis savaitėmis ji apie tai praneš senatui. Pirmiausia apie komunistų veikimą tarp jaunimo.
- Prez. Trumanas paleido DP komisiją. LP imigracijos programa baigiasi rugp. 31 d.
- Vakarų prekyba su bolševikiniais rityais sumažėjo paskutiniu laiku ligi lygmenų, kokio iš viso nebuvo. 1951 m. ji siekė 2% viso Vakarų valstybių eksporto.
- Briusely paskelbtas vienos dienos streikas prieš dviejų metų karo tarnybą.
- JAV lengvajam bombonešui pakilus iš Wiesbadeno, Vokietijoje, iš lakūno buvo gautas radijo pranešimas, kad užsidedę motoras ir kad lakūnas mėgins grįžti atgal ir nusileisti. Viršum miesto staiga sprogo lėktuvas ir nukrito į Reiną, pora šimtų metrų nuo tilto pačioj tirščiausioj miesto daly. Du lakūnai žuvo, du sužeisti ir nugabinti į ligoninę.
- Prancūzijoje bauginamasi, kad Pinay vyriausybė grįs susirinkui parlamentui iš atostogų spaliu mėn. Ji negalėsianti apveikti kylančios infliacijos; negalinti nuraminti padėties Tunise; negalinti rasti sprendimo dėl Saaro krašto ir negaunanti piniginių paramos iš JAV. Pinay pareiškė, kad jis mokesčių nekelsiąs, bet mėginsias mažinti biudžetą.

SOVIETŲ EKSPERTAI KONTROLIUOJA ČEKOSLOVAKIJĄ

J. SIRTATAITĖ, Paryžius

Seniai jau nėra paslaptis, kad Sovietai, nors garsiai skelbia klaidinančią propagandą apie nepriklausomybę, Vidurio ir Rytų Europos kraštuose savo valdžią vis didina. Tai vyksta pavieniais satelitų kraštuose įvairiu smarkumu. Tuo tarpu, kai Rumunijoje "jungtinės bendrovės" (SOWROM) užima vis svarbesnę vietą ekonominiame gyvenime, šis judėjimas kaimyninėje Vengrijoje nėra dar toli pažengęs. Bulgarijoje gi po paskutinių valdžios priimtų taisyklių Sovietų piliečiai kaip "patarėjai" Maskvos statomi valstybės įstaigose ypatingomis sąlygomis. Nors šios kolonizacijos eiga būna įvairi, vis dėl to Kremliui tikslas aiškiai matyti — savo ekspertus paskirti valdžios ir administracijos aparatuose, iš pirmo žvilgsnio ne taip jau svarbiai atrodančiais valdininkais, kad statytiniuose turėtų. Yra faktas, kad Rytų Europos "tautinės kariuomenės" vyriausiosios štabas skiria ypatingos svarbos savo veiklai (pav. maršalas Rokossowski, Lenkijoje) nors tai ir nelabai pabrėžiama.

Dar prieš keletą mėnesių Čekoslovakija sudarė šiuo atžvilgiu tam tikrą išimtį, kadangi vietinė valdžia Kremliui pasirodė užtikrintai patikima, kad pati be "pagalbos" "didžiojo rytų draugo" tikslus ir norus pravestų. Šiuo laiku ir čia kai kas pasikeitė. Čekoslovakijos sienos netrukdo šiandien atvykti rusų ekspertams ir patarėjams. Nors šis faktas ir laikomas didelėje paslapyje, vis dėlto valdžia nesugebėjo visiškai nuslėpti. Nustebimą išaukė birželio mėn. straipsnis čekų spaudoje apie Sovietų prof. Livinow, kuris 8 mėn. čia svečiavosi, perorganizuodamas čekų sveikatos reikalų tvarkymą. Daug svarbiau, negu rusų medicinos atstovo veikla, buvo kaip tik tuo pačiu laiku sustiprintas "ekspertų" darbas žemės ūkio srityje, kuris prasidėjo "valymu" žemės ūkio mašinų skolinimo stotyse (MAS) ir sovchozuose (valstybiniuose ūkiuose). Kaip tik dėlto ministerie pirm. Zapotocky ir paskelbė, kad nuostoliai valstybiniuose ūkiuose viršija 1 milijardą kronų. Tolimesnis tvarkymas buvo pavesta rusui Buzuluckov, kuris pakeitė 43 MAS—direktoriaus ir 23 direktorius sovchozuose. Buzuluckov buvo tinkamas žmogus šiam tikslui, nes yra vyriausias MAS inžinierius Sovietų žemės ūkio ministerijoje ir žemės ūkio mechanizacijos profesorius Maskvos akademijoje. Tuo pačiu laiku dar vienas rusų patarėjas Metkov vadovavo "kongresui", kuris buvo suruostas, kad "pravestų mechanizacijos me-

todus žemės ūkio srityje." Kongreso dėka daugybė rusų inžinierių aplankė birželio mėn. mašinų skolinimo stotis, jose dėstydami traktoristams Sovietų darbo metodus, vartojant naujas Sovietų žemės ūkio mašinas.

Panašių rusų "ekspertų veiklos" pavyzdžių CSR žemės ūkiuose galima būtų paminėti labai daug. Rusų patarėjams pasisekė užimti svarbiausias vietas ne tik žemės ūkio srityje bei universitetų ir aukštesnių mokyklų administracijoje, bet ir pramonėje — įmonėse pastebimas vis didėjantis jų palinkimas perimti vadovavimą. Ir netik sunkioji krašto pramonė yra šiandien beveik vienu rusų valdoma, bet ir mažesnės įmonės yra vis didesniau laipsniškai Sovietų piliečių kontroliuojamos, kurie šiandien savo papildomomis teisėmis — privilegijomis sudaro lyg atskirą valstybę valstybėje. Pažymėtinas Rytų spaudoje pagrimo himnas apdaimotas naujai statomas anglies-plieno kombinatas (kuris yra anksčiau priklausiusioj Vokietijai Aukštojoj Silezijoje) šiandien prie lenkų sienos ir kuriam vadovauja beveik vieni rusų inžinieriai.

Rusų kilmės "kontrolieriu" ir "valdytoju" sąrašas satelitų kraštuose, ypatinai Čekoslovakijoje, yra labai ilgas. Pasirodo, kad Sovietai nenori atsisakyti vidaus reikalų kontrolės jokiam krašte, net jei jos atrodytų ir visai patikimas jų planams ir tikslams, nes rusų ekspertų kontrolė šiandien yra svarbus, jei ne pats svarbiausias rytų jėgų įrankis, kad įjungtų pavienių kraštų vidaus tvarkimosi sistemą į savo orbitą.

WATERBURIS IŠPILDĖ SAVO KVOTĄ

ALT Vykd. Komitetas, paskelbęs šių metų piniginį vajų — 100,000 dol. Lietuvos laisvinimo reikalams, Waterburio lietuvių kolonijai buvo nustatęs kvotą 3,000 dol. Per Vasario 16-sios minėjimą, kurį organizavo ALT Skyrius, buvo surinkta aukų 2,500 dol. Truko dar 500 dol., kuriuos ALT Skyrius surinko per oir-želio įvykių minėjimą, kuriame dalyvavo ir iš Lietuvos pernai pabėgę žvejai: Lionginas Kubickas ir Juozas Grišmanauskas. Taigi, surinkta lygiai 3,000 dol. ir tuo kvota išpildyta. Tai pirmoji didesniųjų lietuvių kolonijų Amerikoje, kuri šių metų vajaus kvotą jau išpildė. Visiems auktojams ir ALT Skyriaus veikėjams ALT Vykd. Komitetas reiskia nuoširdią padėką.

ALT Vykd. Komitetas

Lieitenantui Floyd C. Adams Los Angeles įteikiama 1000 dol. karo gen. MacArthurio vardo premija už pasižymėjimą visose tarnybos sąkose. Premija skiria kasmet Užsienio Karų Veteranai.

LAIKRODŽIAI. PYPKES IR SŪRIAI gadina santykius tarp Europos ir JAV

Bernas. — Šveicarijos laikrodininkai, spauda ir vyriausybė susijaudino, kad JAV kongreso komisija pasiūlė pakelti Šveicarijos laikrodžiams 40-50% muitus.

Šveicarijos spauda šauktasi į pagalbą teisybę. Sako neteisėta, kad amerikoniškai daugiau gautų iš Šveicarijos negu Šveicarijai iš Amerikos. Vienas Šveicarijos pilietis esą nuperka amerikoniškų prekių per metus už 176 frankus, o vienas JAV pilietis nuperka šveicariškų prekių tik už 3,10 fr. Nuo 1946 metų, kai veikla sutartis tarp Šveicarijos ir JAV, Šveicarija pardavė prekių į JAV už 4,278 milijardus fr., o per tą laiką pirkio iš Amerikos už 6,125 milijardus.

Kitas argumentas laikomas dar svarbesnis — tai JAV pažadai. Amerika skelbusi Europoje, kad reikia prekybą pralaisvinti, atpalaiduoti nuo muitų varžtų, o tuo tarpu dabar pati sau prieštaraujanti, apsiuvertama protekciniais muitais.

Tokie JAV muitai jau taikomi ne tik laikrodžiams, bet ir sūriui, ir pypkėms, oda ir kt. Dėl jų protestus esančios pareikškusios Britanija ir Italija. Šveicarija turėdanti su jomis solidarizuoti.

Taigi laikrodžiai, pypkės ir sūriai gali pasmardinti santykius tarp Europos ir Amerikos.

Kas liečia Šveicarijos argumentus, tai dėmesio verti dar du dalykai. Skaičiuodama, kiek Šveicarija įvežė ir išvežė iš Amerikos, spauda, užmiršo įskaičiuoti, kiek Amerikos turistai palieka Šveicarijai pinigų. O antra, santykius tarp JAV ir Šveicarijos gadina ne tik laikrodžiai, bet ir dviveidiška arba neutrali politika, kurioje Šveicarija nori būti gera Sovietų

tams ir imti iš jų pinigų juodosios spekuliacijos keliu ir tuo pačiu metu gauti pinigų iš JAV. Šita politika yra susilaukusi JAV protestų, kreditų sankcijų. Ji neabejotinai atsiliepia ir į Amerikos nusistatymą Šveicarijos kiti reikalai atžvilgiu. Savaine suprantama,

Poliecininkas Anthony Pannone nesėdu kūdikius, kuriuos jis rado New Yorke prie Palisades parko, prie įėjimo į arklių lenktynės, kurios dėl lietaus buvo atšauktos. Kaip šitie du piliečiai, vienas 11 mėnesių, kitas 12, abu su Ievos kostimais, virto aistringais arklių lenktynių mėgėjais ir čia atsirado, policininkui taip ir nepasisekė išnisiinti.

kad Šveicarijai tai nėra malonu, nes laikrodžių pramonėje dirba 10% Šveicarijos darbininkų.

Kai dėl laikrodžių vartotojo Amerikoje, tai tas muitas turėtų pabranginti maždaug dviem doleriais šveicarišką laikrodį, už kurį dabar tenka mokėti 10-18 dol. Jeigu būtų laikrodžių ir toliau tiek pat perkama kaip iki šiol, tai valstybė pelnytų šituo muičių pakėlimu apie 20 mil. dolerių per metus.

AMERIKOS VIENUOLIŲ KONGRESAS

Rugpjūčio 9-13 dienomis Notre Dame, Ind. įvyksta visos Amerikos vienuolių, tiek vyrų, tiek moterų, kongresas apsvaistytis svarbiems su vienuolių gyvenimu ir veikimu susijusiems klausimams. Kongrese dalyvaus ir Šv. Sosto atstovai.

TT. Pranciškonų Šv. Kazimiero Provincijai kongrese atstovaus T. Juvenalis Liauba, O.F.M., vienuolyno viršininkas Greene, Me. Jis taip pat kongrese atstovaus Portlando vyskupo J. E. Daniel J. Feeney, D.D.

Spaudos puslapiuose

AR EVANGELISTAI IŠ TIKRO BUVO BERAŠČIAI

NAUJIENOS jau keletą kartų bandė įtikinti, kad Kristus skelbęs neapykantos mokslą, bet negalėdamas tai įrodyti, pradėjo giedoti kitą giesmę. 159 nr. jau sako, kad Evangelijoje nėra surašytas Kristaus mokslas, bet tik pirmųjų krikščionių supratas ir dėstomas mokslas. Pasidarykime patys išvadą: neapykantos mokslas yra pirmųjų krikščionių išradimas. Darbininke buvo parašyta įrodymų, kuriuos duoda kažkoks Biblijos Skaitytojas Naujienų 177 nr. Tačiau tenka pastebėti, kad daugiau ten pasisakoma prieš užklaušėją, negu duodamas atsakymas, arba stengiamasi kalbėti apie kitus dalykus, kurių nebuvo rašoma.

Buvo klausta: "Iš kur jie žino, kad Kristaus mokiniai, ypatinai evangelistai, buvo beraščiai." B. S. atsako: "Įrodymų jais galėjo rasti pačioje Biblijoje. Juk tenai nuolatos pabrėžiama tai, kad pirmieji Jėzaus sekėjai buvo Galilėjos žvejai, beturčiai ir šiaip paprastai žmonės. O tokiems vargšams raštas ir mokslas anais laikais buvo neprieinami."

Būtų geriau buvę, jei B. S. nebūtų parašęs paskutinio sakinio, nes tada, gal būtų, būtų pasilikęs abejojimas dėl mokinių raštingumo: beturčiai ir žvejai galėjo ir nemokėti rašyti. Tačiau yra žinoma, kad Palestinoje prie kelių vienos sinagogos buvo mokykla. Mažesniuose miesteliuose ar didesniuose kaimuose, kame trūko mokytojų, šią pareigą atlikdavo hazzan (zakristijonas). Maždaug 50 metų prieš Kristų buvo įvestas privalomas mokslas, kuris tęsėsi iki Jeruzalės sugriovimo. Taigi daugiau kaip šimtą metų galiojo privalomas mokslas. Tuo laiku kaip tik Kristaus mokiniai yra gimę ir gyvenę, tad reikia manyti, kad visi yra baigę bent taip vadinamą pradžios mokslą ir visi mokėjo rašyti ir skaityti.

B. S. duoda antrą įrodymą, kuris turėtų patvirtinti jo manymą. Jis cituoja (nors ir klaidingai) Apaštalo Darbų 4:13: "Matydami Petro ir Jono drąsą, patyrę, kad tai bemoksliai ir šiaip sau žmonės, jie stebėjosi." Cituoja ir anglišką vertimą, o užbaigia: "Tai reiškia: bemoksliai ir nežinlėliai. O juk Simonas Petras yra laikomas apaštalu kunigaikščiu!" Dangių BS nieko nepripažina, bet reikia suprasti, kad čia aiškiai pasakoma, jog Petras su Jonu buvo beraščiai. O ką bekalbėti apie kitus mokinius, jei jau jų kunigaikštis yra bemokslis.

Būtų ir čia tvarka, jei biblijos skaitytojas būtų pasiskaitęs graikišką tekstą. Juk Apaštalo Darbai parašyti graikiškai, o norint tiksliai suprasti išsireikškimų mintį, reikia visada žvelgti į originalinę kalną, bet ne į vertimus. Be to, nagrinėjant svetimos kalbos žodžius, reikia peržvelgti visas jo reikšmes, ypatinai tą, kuri auteriaus metu buvo vartojama. Taigi žodis *agrammatos*, nors klasikinėje kalboje reiškia *ne-mokanti skaityti*, o egiptiečių papyruose — *ne-mokanti rašyti*, biblinėje kalboje reiškia: *žmogus, kuris nėra studijavęs šv. Rašto*. Gi žodis *idiotes* reiškia: *žmogus, kuris neturi viešos pareigos*, pav.: nėra teisėjas, karalius ir t.t. Mokslo srityje *idiotes* nusako žmogų, kuris nėra specialistas, pav., gydytojas, kalbininkas.

— Nacionalinė Kinija, protestuodama prieš raudonosios Kinijos atstovo įsileidimą į Raud. Kryžiaus konferenciją, pasitraukė visai iš Raudonojo Kryžiaus.

Sudėjus abu žodžius gauname Apaštalo Darbuose pavartotą išsireikškimą: *antropai agrammatotai kai idiotai*, kurie reiškia šią mintį: žmonės, kurie nėra studijavę šv. Rašto ir nėra kokie vieši pareigūnai bei specialistai mokslo srityje. Štai, kodėl žydų teisėjai stebėjosi jų drąsa ir atsakymais. Apie beraštiskumą čia visai nekalbama. Todėl BS argumentas neturi vertės ir nieko neprodo.

Bet mes klausėme apie evangelistus, apie kuriuos BS nekalba ir neatsako. Juk puikiai žinome, kad Matas buvo muištininkas, turėjo rašyti sąskaitas, išduoti kvitas. Jis kaip tik geriausiai mokėjo rašyti ir pirmutinis parašė evangeliją. Apaštalas Jonas pats pasisako, kad jis rašęs tai, ką girdėjęs ir matęs. Lukas buvo medikas, o Markus šv. Petro sekretorius. Taigi visi evangelikai mokėjo rašyti ir parašė evangelijas.

I antrą paklausimą BS visai neatsako. Jis net nepasinaudoja Formgeschichtliche Schule autorių argumentais, kurie bando įrodyti, kad evangelijose yra išreikštos pirmųjų krikščionių mintys, o ne Kristaus mokslas. BS kaltina užklaušėją, kad šis nežina paprasto fakto, jog kritiškas krikščionybės šaltinių nagrinėjimas prasidėjo ne 1919 metais, o daug anksčiau. Jis net pacituoja visokius Straussus, Harnackus ir Renanus. Ką nori šiuo įrodyti? Nieko. Mes puikiai pažįstame visas kritikų racionalistų mokyklas, jų sistemas, kaip mitizmo, tubingiečių mokyklos mokslo, liberalų idėjas, eschatologistų ir sinkretistų bei evoliucionistų bandymus išaiškinti krikščionybės kilmę, bet jų Darbininke neįtavo, nes visos yra atgyvenusios savo amžių ir užleidusios naujai mokyklai, vad. Formgeschichtliche Schule, kurios didžiulius vadovus buvome pacitavę. BS norėtų žinoti, ar jų raštus esame skaitę. Gal būtų taip, gal būtų ne, bet jei prašėme įrodymų, prieš kuriuos būtume nepatiginę atsakyti, reiškia, kad esame susipažinę su tais autoriais, nes katalikų bibliotekoms yra privalomas prieš argumentų pažinimas, kad būtų galima drąsiai apginti tiesą.

B. S. duoda antrą įrodymą, kuris turėtų patvirtinti jo manymą. Jis cituoja (nors ir klaidingai) Apaštalo Darbų 4:13: "Matydami Petro ir Jono drąsą, patyrę, kad tai bemoksliai ir šiaip sau žmonės, jie stebėjosi." Cituoja ir anglišką vertimą, o užbaigia: "Tai reiškia: bemoksliai ir nežinlėliai. O juk Simonas Petras yra laikomas apaštalu kunigaikščiu!" Dangių BS nieko nepripažina, bet reikia suprasti, kad čia aiškiai pasakoma, jog Petras su Jonu buvo beraščiai. O ką bekalbėti apie kitus mokinius, jei jau jų kunigaikštis yra bemokslis.

Būtų ir čia tvarka, jei biblijos skaitytojas būtų pasiskaitęs graikišką tekstą. Juk Apaštalo Darbai parašyti graikiškai, o norint tiksliai suprasti išsireikškimų mintį, reikia visada žvelgti į originalinę kalną, bet ne į vertimus. Be to, nagrinėjant svetimos kalbos žodžius, reikia peržvelgti visas jo reikšmes, ypatinai tą, kuri auteriaus metu buvo vartojama. Taigi žodis *agrammatos*, nors klasikinėje kalboje reiškia *ne-mokanti skaityti*, o egiptiečių papyruose — *ne-mokanti rašyti*, biblinėje kalboje reiškia: *žmogus, kuris nėra studijavęs šv. Rašto*. Gi žodis *idiotes* reiškia: *žmogus, kuris neturi viešos pareigos*, pav.: nėra teisėjas, karalius ir t.t. Mokslo srityje *idiotes* nusako žmogų, kuris nėra specialistas, pav., gydytojas, kalbininkas.

Būtų ir čia tvarka, jei biblijos skaitytojas būtų pasiskaitęs graikišką tekstą. Juk Apaštalo Darbai parašyti graikiškai, o norint tiksliai suprasti išsireikškimų mintį, reikia visada žvelgti į originalinę kalną, bet ne į vertimus. Be to, nagrinėjant svetimos kalbos žodžius, reikia peržvelgti visas jo reikšmes, ypatinai tą, kuri auteriaus metu buvo vartojama. Taigi žodis *agrammatos*, nors klasikinėje kalboje reiškia *ne-mokanti skaityti*, o egiptiečių papyruose — *ne-mokanti rašyti*, biblinėje kalboje reiškia: *žmogus, kuris nėra studijavęs šv. Rašto*. Gi žodis *idiotes* reiškia: *žmogus, kuris neturi viešos pareigos*, pav.: nėra teisėjas, karalius ir t.t. Mokslo srityje *idiotes* nusako žmogų, kuris nėra specialistas, pav., gydytojas, kalbininkas.

Būtų ir čia tvarka, jei biblijos skaitytojas būtų pasiskaitęs graikišką tekstą. Juk Apaštalo Darbai parašyti graikiškai, o norint tiksliai suprasti išsireikškimų mintį, reikia visada žvelgti į originalinę kalną, bet ne į vertimus. Be to, nagrinėjant svetimos kalbos žodžius, reikia peržvelgti visas jo reikšmes, ypatinai tą, kuri auteriaus metu buvo vartojama. Taigi žodis *agrammatos*, nors klasikinėje kalboje reiškia *ne-mokanti skaityti*, o egiptiečių papyruose — *ne-mokanti rašyti*, biblinėje kalboje reiškia: *žmogus, kuris nėra studijavęs šv. Rašto*. Gi žodis *idiotes* reiškia: *žmogus, kuris neturi viešos pareigos*, pav.: nėra teisėjas, karalius ir t.t. Mokslo srityje *idiotes* nusako žmogų, kuris nėra specialistas, pav., gydytojas, kalbininkas.

Vadovybė surenka gautus dividendus iš laikomų akcijų ir

Pagaliau BS dar bando iškelti pasenusias kritikų (ne-katalikų) idėjas, kad evangelijos buvo parašytos daug vėliau, ypatinai Jono evangelija. Dar 1933 m. Loisy bandė įrodyti, kad ši evangelija yra parašyta pirmą kartą 135-140, o antrą kartą 150-160 metais, bet jis dar nežinojo, kad yra atrasta evangelijos dalis Egipte. Papi-ras yra iš 130 metų. Ką tai reiškia? Reiškia, kad 130 metais Egipte buvo paskleistas evangelijos nuorašas, kuri buvo parašyta Mažojaj Azijoje. Tais laikais lėktuvų nebuvo, kad per vieną dieną būtų galima nuvežti. Reikėjo kekolikos metų, kad paplistų evangelijos nuorašai. Tokiu būdu originalas buvo parašytas dar Jonui gyvam esant.

Baigiant norime pastebėti, kad visi ne-katalikų kritikų argumentai vienas po kito krinta nuo jų pačių kardo, kai jie išgalvoja naujus. Dabar niekas neabejoja, kad evangelijos buvo parašytos pačių evangelistų. Neabejojama ir dėl laiko. Jei BS dar laikosi kitos nuomonės ir nori paneigti Kristaus mokslą evangelijose, tegu paieško argumentų, kuriais bandytų įrodyti, tačiau veltui vargs, nes naujos Amerikos negalės atrasti.

Šv. Rašto profesorius

"KELEIVIS" NUKALBA

Bostoniškas "Keleivis", paduodamas žinią apie tai, kad neseniai popiežius kreipėsi į Rusijos tautas, kviesdamas priešintis komunistų diktatoriams, nori iš to fakto šaipytis. Girdi, popiežiui kiti diktatoriai patinka, tik rusiškasis — ne.

Mūsų socialistai, kiekviena proga ieškodami priekabių prie katalikų, užmiršta, kad pagal Marką jie turi siekti "proletariato" diktatūros ir nėra čia ko jau taip dangstyti dideliais demokratias ir badyti kitiems akis. Vistiek žmonių akys mato, kad žiauriausią pasaulyje diktatūrą iškėlė marksistiniai ateistai, kurie save socialistais vadina. Metant kitiems kaltę, kad tas ar kitas diktatūra palaiko (ypač tai prikišama katalikams), nuo savęs jos dar ne-nusimetama.

"Keleivis", besiverčias mai-kiška išmintimi, žinoma, kitaip galvoja. Tai jo reikalas, kaip tos aklos senmergės, kuri piršį norėjo įtikinti, kad nuo užstalės mato ant slenkščio padėtą adatą. "Puikios akys!" L.

Mutual Funds

Gerų bendrovių (korporacijų) akcijos (šėrai) moka aukštus dividendus. Tačiau pirkti vienos bendrovės akcijas yra rizikinga, nes sunku numatyti, ar jos kils ar kris. Ilgas patyrimas rodo, kad dažniausia tik tie, kurie turi daug kapitalo ir gali supirkinėti daugelio bendrovių akcijas, pasiekia pelno, nes jei kelios akcijos nukrenta, tai kitos pakyla ir tuo išlygina bendrą vertę.

"Mutual Funds" yra sudaryti tuo pagrindu — jų vadovybė superka akcijas (šėrus) ir obligacijas (bonus) ir laiko tikslu surinkti dividendus ir išdalinti "Mutual Funds" laikytojams. Fondų vadovybė nuolat atidžiai seka laikomų akcijų kainas ir išrenka labiausiai tinkamas laikyti akcijas. Visos vertybės ir pinigai laikomi banke (custodian bank) taip kad vadovybė pagal įstatymą turi teisę tik duoti įsakymą nupirkti ar parduoti akcijas (t. y. negali patys pas save laikyti vertybės ir pinigų). Daugumoje fondų vadovybė gauna 1/2% per metus nuo fondo laikomų pinigų sumos ir todėl stengiasi išrinkti kuo geriausias akcijas, pasiekti didžiausią pelną ir tuo sutraukti kuo daugiausia žmonių, kurie investuoti pinigų į jų fondus.

— Nacionalinė Kinija, protestuodama prieš raudonosios Kinijos atstovo įsileidimą į Raud. Kryžiaus konferenciją, pasitraukė visai iš Raudonojo Kryžiaus.

Vadovybė surenka gautus dividendus iš laikomų akcijų ir

obligacijų (bonų) ir, atskaitę sau algas bei padengę administracijos išlaidas, likusią sumą išdalija kaip dividendus (dividendus from net investment income) "Mutual Funds" laikytojams. Taip pat išdalijamas ir pelnas (jei pasiekta) perkant ir parduodant akcijas (distributions from securities profits).

"Mutual Funds" yra gera investicija tiems, kurie gali atidėti pinigų ilgesniam laikui (pavyzdžiui 10 metų). Galima įmokėti didesnę sumą iš karto arba imti planą 10 metų ir mokėti kas mėnesį po tam tikrą nedidelę sumą, pavyzdžiui \$10-15, ir t.t.

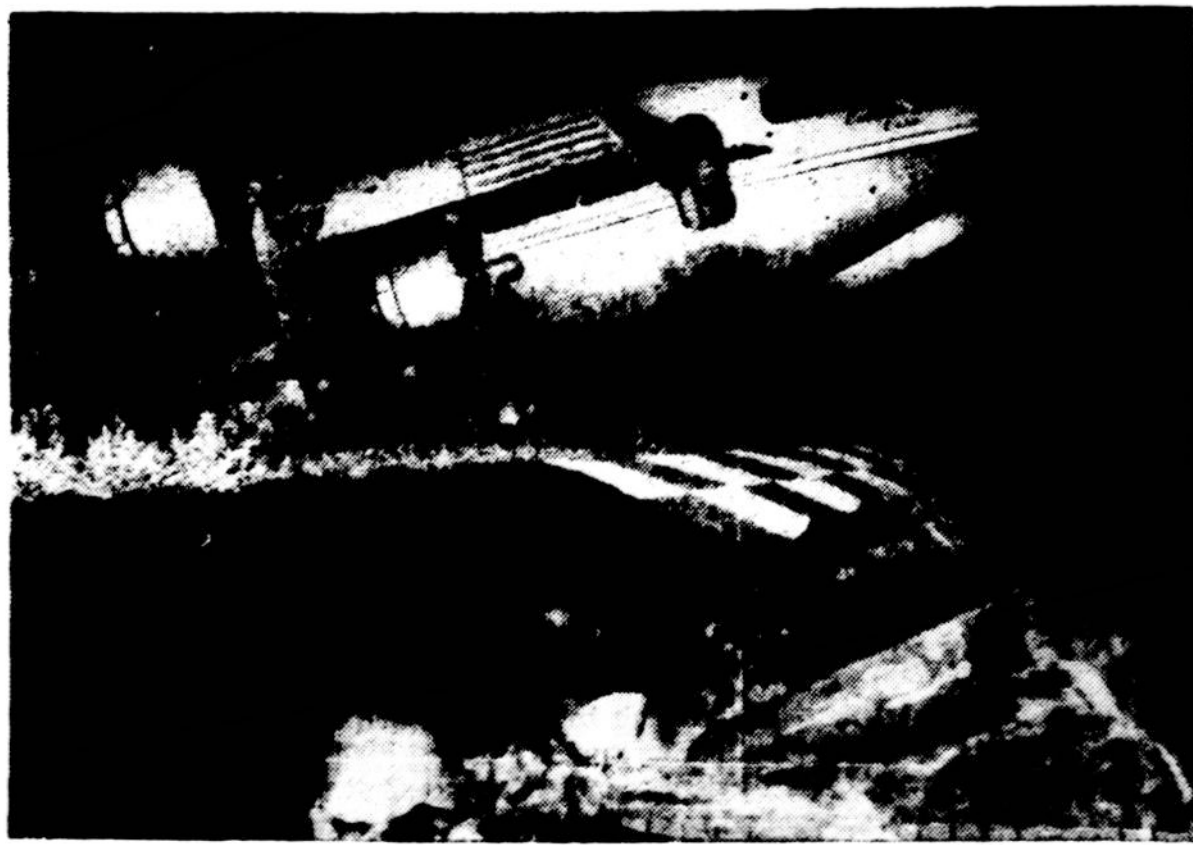
Investicija į "Mutual Funds" yra saugus kelias išlaikyti dolerio perkamąją galią ribose normalios rinkos rizikos. Daugelis organizacijų, klubų, ligoninių, universitetų investuoja pinigų (šalia kitų investicijos formų) taip pat į "Mutual Funds."

Pirkimo mokesčiai (sales charge) daugumos "Mutual Funds" yra 8%.

Suinteresuotieji ir turintieji klausimų prašomi rašyti atstovui (registered representative):

Alfonssas Mažeika,

c/o Ira Haupt & Co., 111 Broadway, Room 515, New York 6, N. Y.

Lėktuvas DC-4 besidriekdamas tik per 30 sekundų pakliuvo į Flushingo įlanką. Mirties išvengė 20 keleivių ir įgulos narių.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00
Foreign	\$5.50

Stralspūs ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti stralspūs saugomi ir grąžinami tiksliai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stralspūs nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

O KĄ RAUDONIEJI?

AMERIKOS demokratija su vaikišku atvirumu išpasakojė, ką ji rengiasi daryti, o Kremlius visus planus laiko po devyniais raktais. Apie juos tegalima iš ženklių spėlioti. Tiek Anglijoje, tiek JAV iš tokių ženklių sprendžiama, kad dar kovo mėn. buvęs didelis sujūdimas Maskvoje. Posėdžiavo ne tik politbiuras, bet pritraukti buvę ir maršalai — Žukovas, Konevas, Malinovskis.

Sunku pasakyti, ar Vakarų spaudos informacija apie tuos nutarimus tikros. Bet jos tvirtina, kad Sovietai nusprendė venkti karo su JAV Toluimusiuose Rytuose, ligi pribręs laikas susikibti JAV su Kinija, nors konflikta Sovietai manosi galį išprovokuoti kiekvienu momentu. Karas Korejoje ir Indokinijoje turis ir toliau pridaryti sąjungininkams galimai daugiau sunkenybių ir ilgiau ten prisišti. Tačiau alindama Prancūziją Indokinioje, Sovietų Sąjunga nori išvenkti tenai Amerikos išikišimo. Ji davusi dėl to įsakymą komunistų vadui Burmoje Thakin-Tan-Tun kovos Indokinijoje nestiprinti ir didelių laimėjimų nesiekti. Šita faktą patvirtina ir JTO kariuomenės T. Rytuose vado tvirtinimas, kad Korejos karas atitraukęs bolševikų jėgas iš Indokinijos, ir ten jų veikla apsilpusi.

Tačiau Maskva šiose T. Rytų šalyse įsākė komunistams pasirošti kiekvienu momentu paimti valdžią. Kada tas momentas ateis, priklausys nuo pasirošimo Indijoje, kur komunistams įsākta kuo stipriausiai veržtis į valdžią. Paskutiniuose rinkimuose jų galybė tikrai paūgėjo.

Šių planų akivaizdę turėjo prasmės Achesono kelionė į Honolulu stiprinti pozicijas prieš komunistinę invaziją.

Artimieji Rytai Maskvai dabar turi mažiau reikšmės. Sovietų naftos gamyba tiek pakilo, kad jos lengvai galėsia užtekti krašto reikalams ir karui ištikus. Tad Persijos nafta Sovietams dabar tiek rūpi, kad ji nepatektų Vakarams.

Didžiausias politinis svoris Europoje mestas į Vokietiją. Čia Sovietai jau mato pagrindinę žaidimo dalį pralaimėjė ir nebegalėsią Vokietijos sulaukyti nuo susijungimo su Vakarais. Gal net pasivėlino ir Gromyko siūsti į Londoną. Nors tebevaroma desperatinė propaganda, kad netvirtintų sutarčių Vokietijos ir Prancūzijos parlamentai, bet Sovietai jau apsisprendė dėti tarp rytų ir vakarų Vokietijos sieną ir virškinti tai, ką jie turi savo naguose. Saksonijos, Brandenburgo, Anhalto, Mecklenburgo, Tiuringijos kraštus jie panaikino ir visą rytų Vokietiją padalino į 15 apskrčių, sucentralizuodami administraciją taip kaip Sovietų Sąjungoje. Prieš akis stovi Vokietijos kolektyvizacija ir didelio ūkinio vieneto sudarymas iš Lenkijos ir Rytų Vokietijos. Šitai jau vyksta ir bus vykdoma visa sparta.

Jei Europos spaudoj prasišveržia aliarmuojančių žinių, kad trečiasis karas jau po mėnesio dviejų tikrai bus, tai yra sovietinių šaltinių gsdinimas. Jam stiprinti Sovietai šauda lėktuvus, įsako bulgarams užimti Graikijos pašonę salą, sutraukti kariuomenę prie Jugoslavijos, provokuoti nesuspriktimus. Vis tai tik gsdinimas ir teroras. O iš tikrųjų Sovietai kantriai laukia Vakarų nusilpimo dėl ekonominių sunkumų.

Nei Amerikai nei Europai su tais ūkiniais reikalais, aišku, nelenva.

Pirmiau sujungti ar apginkluoti?

Ką apie tai galvoja Europos ir JAV politikai

LAIŠKAS IS EUROPOS

Sveicarų laikraštis "Die Tat" apklausinėjo eilę žymių Vokietijos, Prancūzijos, JAV ir Anglijos žmonių, ką jie galvoja dėl trijų klausimų:

a. kas turi būti pirmiau — Vokietiją sujungti ar apginkluoti,

b. kuo rizikuojama sujungiant neapginklavus,

c. kuo rizikuojama įjungiant Vokietiją į Vakarus.

Jdomesnių pasisakymų santrauką čia pateikiame.

VOKIECIAMS SUSIJUNGIMAS SVARBU, VAKARAI DAR SVARbiau

Prof. A. Weber, vienas iš didžiausių istorijos ir sociologijos specialistų, išvedžioja su moksliniu atsargumu:

Jeigu pirmiau norėsime būti sujungti, tai abejoju, ar tai galės būti padaryta be paverimo. Rusija bus palankesnė ir sukalbamesnė Vokietijai sujungti, kai matys V. Vokietijos jėgą, vadinas, apsiginklavimą.

Bet jeigu galima derėtis, tai reikia derėtis, kad išaiskintum, ar Rusija sutinka su laisvais rinkimais. Jei ne, tai ženklas, kad Rusija to susijungimo nenori. Tada profesorius pasisako, kad sutartis su Vakarais būtų patvirtinta. Tada jis mato prieš akis ilgai trunkančią vergiją ir dešimtmečių persikrymą.

Fritz Berg, vokiečių pramonės prezidentas, skelbia:

Susijungimas yra ir bus pagrindinis mūsų tikslas. Rusija jau sutikti sujungti Vokietiją, jeigu Vokietija atsiskaitų nuo

įsijungimo į Vakarų sistemą. Bet tuo atveju sujungtoji Vokietija būtų neutralizuota ir virstų įtampos lauku tarp Rusijos ir Amerikos ir sudarytu pasaulio taikai didesnį pavojų negu šiandien.

Galima atmesti sutartį su Vakarais. Bet tada mes pasiiktume vis tiek okupuota dalis, tik turėtume daug blogesnes pasekmes nei šiandien. Rusija parodė daug sykių, kad su stipriu ji pasiryžusi derėtis, silpną užpulti. Sustiprėjusi Vakarų padėtis duos ir naujos vilties deryboms dėl susijungimo.

Prof. Th. Eschenburg, Wuerttembergo - Hohenzollerno vidaus viceministeris, kuris reikalus ima konkrečiai be teorinių išvedžiojimų:

Sujungti neapsiginklavus — neįmanoma, o jeigu mėgintum — būtų gyvybei pavojinga. Susijungiant jau reikia turėti jėgą, kad sudraustum galimus komunistų pūčius. Pfeidererio mintis, kad Sovietai atsitrauktų už Oderio Neissės, o vakariečiai už Reino, utopiška, neįvykdoma.

Vokietijoje daryti laisvus rinkimus Sovietai nesutiks be kompensacijos. Kokią kainą vokiečiai jiems galėtų mokėti? Neutralizmas ir atsakymas nuo apsiginklavimo per didelę kainą. Gali būti teritorinių kompensacijų klausimas. Kaip Vokietija turėtų žūrėti, jei Sovietai pareikalautų už tai iš Vokietijos pripažinti Oderio

Neissės sieną. Ta kaina, atiduodanti į Sovietų malonę 18 mil. vokiečių, juos galėtų vilioti. Eschenburg žino, kad būtų nepopuliari ir susilauktų pasipriešinimo, bet susijungimas be aukų dabar negalimas.

Heinrich Krumm, odos fabrikantas, dalyvavęs Maskvos ūkinėje konferencijoje, siūlo sutartis su Vokietija pasilaikyti spintoje. Jei patvirtins, tai rytų zonos neturės ilgiems metams. Per porą metų rytų zona bus tiek nuo vakarinės nutolus, kad jausis svetima. Apsiginklavimas be susijungimo reiškia rytų Vokietijos netekimą. Derybose su Sovietais galima būtų išsiderėti susijungimą už neutralumą.

PRANCŪZAI TARP DVIEJŲ KEDŽIŲ

Prancūzai Vokietijos apginklavimo bijo. Visi meliau jau pasirinktų Vokietiją neutralizuotą negu apginkluotą. Bet geriau jau Vokietiją apginkluotą negu sovietintą. Neradami išeities, prancūzai jaučias desperatiškoje padėtyje. Tik jaunesnioji karta žiūri į reikalą ne taip kietai kaip senojoji gvardija.

Francois Mauriacas, rašytojas, katalikas, pripažįsta, kad tie, kurie susitarimus smerkia, neturi nieko geresnio pasiūlyti. Nerasdamas ir pats kitokios išeities, vis dėlto siūlo taip elgtis, lyg vieną dieną pasidarytų galima susiprasti su marksistiniu, t. y. bolševikiniu pasauliu.

Maurice Duverger, "Le Monde" laikraščio vedamųjų rašytojas, klausimą kitaip susuka: ar taikai daugiau patarnautų susipratimas su Rusija ar Vokietijos apginklavimas? Bet nepasako, ar bet kuria kaina reikia su Rusija susiprasti. Tik kritikuoja amerikiečių argumentus, kad tai būtų išgelbėti reikiama bent 50 divizijų, iš kurių 10 turi būti vokiečių. Autorius pasisako prieš vokiečių apginklavimą, o tas 10 divizijų galima būtų surinkti iš kitur. Bet ar prancūzai jas duos, jis taip pat nutyli. Jis tiki, kad taika su Rusija galima. Rusija atsakytų nuo rytinės Vokietijos susovietinimo, jeigu Vokietija būtų neutralizuota.

Guy Mollet, socialistų partijos sekretorius, sako:

Vokietijos vyrų dalyvavimas gnyime yra dalykas, kuriam mes pritariame. Jų tautinės armijos sudarymas yra k tas reikalas, su kuriuo mes kovojame.

Paul Reynaud, buvęs min. pirmininkas, radikalas:

Europa negali būti apginta be Amerikos dalyvavimo europinėje armijoje. O į šią armiją Vokietija turi būti įjungta.

Daladier, buv. min. pirm. radikalas:

Tiesioginis mums pavojus yra Vokietijos armija, nors ji būtų įjungta ir į Europos armiją.

De Gaulistai:

Reikia palaukti, iki Prancūzija bus tokioje padėtyje, kad be Sovietų ir amerikiečių pagalbos galėtų pati susiprasti su vokiečiais.

JAV MILŽINISKOS IDEJOS

[ATEITI]

Korespondentui su amerikoniais nesisekė. Jis paklausė JAV atstovą Jungtinės Tautosose Austin Warren. Tas atsakė nesąs kompetentingas ir pasiūlė pasiklausti valstybės departamentą. Užklausk sen. William Benton, kuris susirūpinęs byla su McCarthy. Tas pasiaiskino: klausimas svarbus, bet jo senate nesvarstėm, negaliu nieko pasakyti. Tada buvo užpultas sen. Tom Connally, užsienų reikalų komisijos pirmininkas. Tas jau turi žinoti. Aš jums dabar negaliu tiksliai pasakyti — kalbėjo jis korespondentui, — bet tikiu, kad netrukus vokiečių tauta bus įgalinta savo jėgas įjungti ir duoklę Europos saugumui atiduoti.

Tik senate jis aiškiau išsėdė: tvirtinimas, kad Vokietijos apginklavimas niekais paverčia Vokietijos susijungimą, yra nesąmonė, padiktuota bolševikų.

Maskva bijo, kad Vak. Vokietijos pavyzdys sukels tą patį apetitą Rytuose. Vokietija turi būti ginama ne tik dėl to, kad ji yra medžiagų ir žmonių rezervuaras, bet ir tam, kad laisvojo pasaulio siena tuo pačiu būtų nustumta labiau į rytus. JAV nori padėti kiekvienai laisvai tautai gintis nuo totalistinio agresoriaus.

Thomas Dewey, New Yorko gubernatorius, mato, kad pradėtas Europai kelias turi nuvesti į Jungtinę Europą. Jeigu esam ko išmokę, tai to, kad Europos laisvosios tautos drauge arba dirbs arba drauge žus. Be laisvos Europos mes Amerika, pasijustume laisvės saia su mažom viltim išlikti. Europos sekretorius, sako:

tačiau ir pradėjo, kad ir nedrąsiai, limdamasis artintis. Lukštas dabar gyvena kolūkio centre, nes jo trobos buvo naujesnės, tad jas ir pervežė naujiems kolūkio pastatams statyti, o kartu perkėlė ten ir jį. Bet pamatęs rudį, jis tuoju pažino, kad tai Vaidai. Tačiau, nors ir labai gailiomis akimis rudis į jį žiūrėjo, Lukštas jo nepasaukė, tik, mostelėjęs dalgiu, pavijo šalin. Prieš rudį jis nieko neturėjo. Bet buvo nepatogu. Pamatys kas, jog limenasi prie jo koks svetimas šuo, pradės aiškinti, kieno jis, ir tik nemalonumų susilauks, kai paaiškės, jog tai perauklėti išvežto gaivalo. Jei tokio gaivalo šuo tave taip gerai pažįsta, tai kas gali žinoti, ar nesi buvęs jo koks artimas draugas ir gal net jo bendrininkas. Tad, paėmęs grumtelį, Lukštas net pametė jo rudį, kad bėgtų nuo jo šalin.

Rudis tokio elgesio iš Lukšto nelaukė. Dėl to pašoko į šalį labai nustebo, o paskui jam taip liūdna pasidarė, jog nuleido galvą ir uodegą ir apsisukęs nucupino neatsigrįždamas. Kad vis dėlto kur nors susirasti ēdesio būtinai reikėjo, rudis pasuko į kolūkio sodybą. Tačiau veltui šniukštinėjo apie

pa namus tiek pat svarbų kaip mes Europai. Saugumo jausmas gali ateiti tik iš Amerikos kontinentu sudarytų didžiausią jėgą pasaulio būtal išlaikyti.

Elmer Davis, buvęs karo informacijos tarnybos viršininkas, pasakė labai tiksliai klausimus:

1. Vokietija turi pirmiau apsiginkluoti.

2. Jei susijungtų neapsiginklavusi (neapsiginklavusi tik Vak. Vokietija, nes rytų seniai ginkluota), tai visa Vokietija būtų užgrobita ne komunistų, bet komunistų.

3. Apsiginklavimas prieš susijungimą, manau, tik išlaikytų tą pačią neramią atmosferą. Kas toliau būtų, nežinau.

4. Neturiu jokių pasiūlymų dabartinei įtampai atleisti Abiejų, kad atleisti būtų galima, kol komunistai nėra išmire, o to malonumo jie mums tikrai nepadarys.

BRITAMS TIK KLAUSIMAS: DELSTI AR SKUBINTI

Kenneth Younger, parlamentas atstovas, darbietis:

Jei galima, reiktų pirma siekti susijungimo. Bet negalima sustoti ir laukti, iki rusai sutiks. Sujungimas be apsiginklavimo praktiškai neįmanomas; nei vokiečių partijos nesijaus saugios, nei Vakarai galės pasitikėti rusais. Bet derėtis reikia. Būtų klaida susitarimo patvirtinimą skubinti. Potsdamas rusams davė tiek daug, o mums tiek mažai, kad mes neturim ką jiems daugiau pasiūlyti ar nuo ko atsiskaityti. Kol Vokietija yra neapginkluota, tai yra vienintelis objektas, dėl kurio dar galima derėtis, paskui nė to nebus.

Selwyn Lloyd, valstybės ministras, keliavęs sykiu su Alexanderiu į Korėją:

Vokietijos apginklavimo pavojus daug mažesnis negu sujungtoji Vokietija su tautine kariuomene. Neutralizuota Vokietija būtų tuštuma, kurią užpildytų komunistai. Netikiu, kad rusai norėtų palikti laisvą neutralizuotą Vokietiją. Jie norėtų ją laikyti okupuotą kaip Austriją, arba paversti nauju satelitu. Visus rusų pasiūlymus turime rūpestingai iširti, kiek jie garbingi ir nuosirdūs.

Brituose laimėjo nusistatymas už sutarties patvirtinimo pasukubinimą. Bėlieka apsispręsti Vokietijai ir Prancūzijai.

RUDIS BĖGA PER KOLŪKIUS

A. Gražiūnas

2.

Kai žarna žarną ryja, menkas miegas. Gurguliuojantis pilvas rudį labai anksti pakėlė ant kojų. Ligi kolūkis sukilo ir pradėjo darbus, jis buvo jau apibėgęs visą jo apylinkę. Bet grobis buvo labai menkas. Pagriov rado tik kažkokį nulytą kaulą. Tai buvo, matyt, liekana praėjusią žiemą kritusių kolūkių arklų. Kol buvo išaiškinta, kur ir kaip dvėsenas atiduoti technikiems reikalams, jos taip pasmirdo, jog teko išvilkti į laukus, kad kokia epidemija dėl to nekiltų ir giltinė neįsmaugtų viso kolūkio. O ten, kol buvo apžiūrinėta ir susiprasta prie tos technikos žaliavos pastatyti sargybas, šunes, varnos su šarkomis ir net vilkai nemažą dalį jų surijo. Kokio prie tos arkliesos prisukusio šunelio greičiausiai ir buvo tas kaulas į pagriovį atvilktas. Dabar nauda iš jo buvo menka. Tačiau, bado piau-namas, rudis ryžosi bent jo pa-

graužti. Tad, įsikandęs į dantį, jis grįžo su savo grobiu prie kolūkio, norėdamas įlįsti į koki užkaborį, kad neužbėgtų ant jo koks kitas alkanas šuo ir iš jo to kaulo neatimtų. Bet netikėtai jis užbėgo ant piktesnio priešo, kaip alkanas šuo, su kuriuo dar gali ir pasivaržyti. Tai buvo pats kolūkio pirmininkas Bezuchovas. Tasai, pamatęs kažkokį šunį su kaulu dantyse, nematytai suirzo. Kaulai yra svarbi techninė žaliava, ir buvo įsakyta ją kuo rūpestingiausiai rinkti. Kaulas šuns dantyse reikė nuskaldinti, kaip tarybiniam ūkio planui. Jei kas pamatytų taip kaulus bėsiniojantį šunį, jam būtų išrinkta galva, kad šio svarbiaus klausimo kolūky tinkamai nesutvarko. Reikėjo tą kaulą kuo greičiausiai iš šuns atimti.

Metęs į šalį klumpes, Bezuchovas pradėjo rudį vytis. Bet tasai taip sunkiai surasto gro-

bio nenorėjo paleisti iš dantų ir leidosi bėgti.

Pamatę, kad komiteto pirmininkas kažkodėl gainioja šunį, jam į talką šoko ir netoliese buvę arklėninkai Ušakovas su Makarenka.

— Svolačiai! Kas vėl mėtė šunims technines žaliavas? Saktai, kad komiteto pirmininkas kažkodėl gainioja šunį, jam į talką šoko ir netoliese buvę arklėninkai Ušakovas su Makarenka.

— Lovite, lovite, čerta prokletoji! — šaukė rudžio persekiotojai ganykloje esantiems.

Tie iš pradžių nesu-prato, kur ir koks velnias pradėjo kolūkio laukais bėgti. Tik rudžiui išnirus iš bulvių lauko, visiems paaiškėjo, kas čia vejamas. Bet nežinodami, kodėl pats kolūkio pirmininkas su arklėninkais tą šunį veja, pamatė, kad jis bus pasiūtes. Tad kiekvienas pradėjo laidyti akmenimis ir grumstais, kad tik nelabas šuo jo neužpultų ir neaprietų.

Visos minios užpultas, rudis taip nusigando, jog nepastebėjo, nė kada kaulą iš dantų paleido. Metęsis į šalį, skylė tik, kad kailį išnešų. Taip jis prasmuko pro save persekiotojus, įnirio į krūmus ir ten dingo.

Bet dėl to dar iš tolo Bezuchovas pradėjo keikti ir rėkti, kam paleido rudį. O atbėgęs tuojau pradėjo tardymą, kas, mitydamas žaliavas, vykdo sa-

botąžą ir žlugdo penkmečio planą.

Sužinoję, koks reikalas, visi tvirtino, kad, prie jų atbėgęs, šuo kaulo dantyse jau neturėjęs. Greičiausia bus bėgdamas jį pametęs. Paieškojus, jis iš tikro buvo surastas ir nugabentas į techninių žaliavų sandėlį. Tad Bezuchovas kiek atlyžo, ir visi išsiskirstė į savo darbus.

Po tokios pirties rudis grįžė širšyną nebesiryož. Visiems išsiskirsčius, jis tik sugrįžo paieškoti, ar neras pamesto kaulo. Bet, jo neradęs, tik patupėjo nusiminęs ant pabalio ir leidosi akių plotu.

Gerą galą nubėgęs, jis pasiekė "Spalių Revoliucijos" kolūkio laukus, kuriuose vyrai plovė avizas. Jau patyręs, ko gali susilaukti, rudis buvo atsargus. Bet kad ir saugodamasis, vis tiek ryžosi eiti arčiau žmonių, tikėdamasis, jog, gal būt, atsiras ir tokių, kurie jo nemuš ir negainios. Ir jam net gera pasidarė, kai, arčiau pribėgęs, pamatė čia besidarbuojant ir Lukštą. Tai buvo Vaidiaus kaimynas, kuris anksčiau pas Vaidius neretai užeidavo, tad rudžiui jis buvo, gali sakyti, senas pažįstamas. Prie jo

tačiau ir pradėjo, kad ir nedrąsiai, limdamasis artintis.

Lukštas dabar gyvena kolūkio centre, nes jo trobos buvo naujesnės, tad jas ir pervežė naujiems kolūkio pastatams statyti, o kartu perkėlė ten ir jį. Bet pamatęs rudį, jis tuoju pažino, kad tai Vaidai. Tačiau, nors ir labai gailiomis akimis rudis į jį žiūrėjo, Lukštas jo nepasaukė, tik, mostelėjęs dalgiu, pavijo šalin. Prieš rudį jis nieko neturėjo. Bet buvo nepatogu. Pamatys kas, jog limenasi prie jo koks svetimas šuo, pradės aiškinti, kieno jis, ir tik nemalonumų susilauks, kai paaiškės, jog tai perauklėti išvežto gaivalo. Jei tokio gaivalo šuo tave taip gerai pažįsta, tai kas gali žinoti, ar nesi buvęs jo koks artimas draugas ir gal net jo bendrininkas. Tad, paėmęs grumtelį, Lukštas net pametė jo rudį, kad bėgtų nuo jo šalin.

Rudis tokio elgesio iš Lukšto nelaukė. Dėl to pašoko į šalį labai nustebo, o paskui jam taip liūdna pasidarė, jog nuleido galvą ir uodegą ir apsisukęs nucupino neatsigrįždamas. Kad vis dėlto kur nors susirasti ēdesio būtinai reikėjo, rudis pasuko į kolūkio sodybą. Tačiau veltui šniukštinėjo apie

kertes — nieko ir čia nerado. Bet jo dėmesį atkreipė lopsančios atviros kolūkiečių gyvenamo namo durys. Iš ten sklido šunio uoslei gana malonių kvapų.

Atsargiai selindamas, jis įlindo į priemenę, o paskui įkiso galvą ir į pravirą Volkovo butą. Ir ten pamatė dalyką, nuo kurio jam net seilė pradėjo varvėti. Ant suolo eilute sudėti aušo raguoliai. Ir jo uoslei taip maloniai jie kuto, tur būt, dėl to, kad tai nebuvo paprasti raguoliai, o puikiausieji lašiniučiai. Volkovai kaip tik ruošė savo dukters vestuves. Tai iškilmei Volkovienė ir buvo jų priekupis. Leido dukterį už paties kolūkio raštininko. O dar reikėjo ir prieš vietinius pasirodyti. Tie į atvykusius iš Tarybų Sąjungos gilumos, nors atvirai ir nesakydami, žiūrėjo kaip į tamsius ir nieko geresnio nemačiusius muzikus. Reikėjo tad pasirodyti, jog ir jie žino, kas kada dera ir ko kur reikia. Dėl to Volkovienė atsijojo iš duonmilčių visas sėlenas ir tik iš pačių smulkųjų miltų iškepė raguolius, kiekvienam į pat vidurį įdėdama dar ir po gražų lašinių spirgą.

(bus daugiau)

VALANČIAUS MEDUS

Tai atsitiko Kaune anais metais, kai mūsų žemėje siautėjo žandara, gaudydami kiekvieną lietuvišką knygą, žmones tremdami į Sibirą. Lėkė jie arkliais Kauno gatvėmis, gąsdino visur: kur pasuks, kieno namus iškrės iki rūšio, išvers lovas, ieškodami lietuviško rasto.

Žemaičių vyskupas Motiejus Valančius, jau prazilęs ir pavargęs nuo didelių darbų, gyveno Kaune netoli katedros. Nenorėjo jo rusų valdžia laikyti Varniuose, kur mažiau kazokų, mažiau žandarų. Kaune — kas kita: čia žandarai tvenkė gatves, čia budi viską reginti gubernatoriaus akis.

Rusai orieš vyskupo namus pasamdė kambarėli, kur dieną ir naktį sėdėjo valdžios gerai apmokamas šnipas ir sekė, kas pro šituos vartus įvažiuoja, kas išvažiuoja. Nekartą ūsočiai žandarai buvo įsibrovę vidun, barškino kalavijais, rausėsi, bet, nieko neradę, išspūdinamo. Tačiau visą laiką jiems gėlė danti, kaip pačiupiti vyskupą. Iš visur plaukė žinios, spėjolimai, kad vyskupas gabena knygas iš Prūsų ir jas platina žmonėse. Bet kaip nutverti!

Žandarai slautė jo namus iš visų pusių, o jis kiekvieną vasarą turėjo palikti Kauną ir važiuoti per parapijas. Vyskupiui buvo didelė „nuo Obelių iki Palangos, nuo Kauno iki Zagarės. Arkliais reikėjo važinėti iš miesto į miestą, lankyti parapijas, sakyti pamokslus, šimtams teikti Sutvirtinimo sakramentą. Visą vasarą vyskupas važio ir važio, stiprino žmones, kol ateidavo rudens lietus.

Per vasarą jo namai Kaune nutildavo. Liokajus uždankstydavo baldus, kad jie nesudulkėtų, uždarydavo langines ir kartas nuo karto uždėdavo pasižiūrėti, pravėdinti kambarių. Kai šeimininko namuose nėra, tai juk gali išsprukti į miestą. O Kaune jau buvo įdomių smuklių, kur žaidė kortom, pilstė alų, didelių krautuvų, uostas, geležinkelio stotis, kur sustodavo dideli traukiniai.

A. DZIUGENAS

Kartą vyskupas išvažiuodamas vienoje spintoje pastatė didoką medaus puodą ir tarė savo liokajui:

— Prižiūrėk, kad skruzdės neužpultų mano medaus!

Vyskupas išvažiojo, ir tarnas vienas švilpavo visuose kambariuose, uždarinėdamas langines. Prisiminė medaus puodą. Pasižiūrėjo. Oho! Spindėjo kaip šaltinio akis. Ir kvepia, net maloniai kvepia. Perbraukė pirštu per kraštus, lytelėjo. Koks gardumėlis. Dar kartą perbraukė! Ir puodą pastatė į spintą.

Kitą dieną, jis vėl sukiojosi kambariuose, juos tvarkydamas. Ir vėl parūpo medus. Kaip jis ten laikosi, ar neužpuolė skruzdės. Medus spindi, medus kvepia, juk tai vyskupo medus! Ir tarnas vėl su pirštu apsuoko keletą kartų aplink, išlaidė, nučiulpė net nykštį. — taip jam patiko.

Trečią dieną, eidamas per virtuvę, pasiūpė arbatinį šaukštelį ir įsileido į kišene. Greit jis atsidūrė anuose kambariuose, kur stovi didelė spinta. Užėiti juk reikia, reikia pravėdinti kambarius. Atidarė langus ir spintą atidarė. Medus kvepia, ir jis su arbatiniu šaukšteliu pertraukė skersai per visą puodą. Vos tik ištirpo burnoje medus, kaip pamatė spintos kampe skruzdėlę.

— Biauzybė, maskolių špiegas! — puolėsi liokajus gaudyti. Skruzdė, susimetusi į kuprėlę, šokosi ten, metėsi šen ir kažkur plyšiuose pradingo. Liokajus visur žvalgėsi, kaip šį „špiegą“ nutverti, bet skruzdė nesirodė.

— Blogai, — mąstė sau liokajus, — jau puola, jau ateina žalnieriai! Reikės pasaugoti!

Gerai užklojo puodą, užrišo virvelę ir pastatė spintoje. Greita padėjo ir šaukštą. O gal kartais jo prisireiks. Uždarę spintą, žvalgėsi į visus plyšius, per kur „maskolių špiegai“ įeiną prie vyskupo medaus.

Kitą dieną jau prieš pietus atskubėjo ir tuoj žvilgė į kam-

pus. Jam vaidenosi, kad ras visą virtinę skruzdėlių kazokėlių bešokant. Juk tiek medaus! Stos visos ir kaip kareiviai, viena kitai perduodamos po lašelį, beregint išgabens visą medų. Išgriozdė viską aplink spintą, bet nieko nerado. Tada briovėsi vidun ir tuoj čiupo medaus puodą. Gerai apžiūrėjo, bet niekur nieko, jokio „maskolių špiego“. O gal į vidų sulindo?! Tuoj atriso puodą. Manė čia išvysti visą skruzdėlių kirbynę, sukritusių ir papumpusių nuo medaus, bet medus spindėjo tyras ir permatomas. Ir kaip tokio neragauti. Ir vėl ėmė šaukštą, vėl braukė skersai ir išilgai.

Taip diena diena liokajus, užmiršęs miesto linksmybes, rusus, kurie budi prie vartų, sergėjo „vidaus špiegus“, kad jie neatvestų didelės skruzdėlių kariuomenės ir nesunaikintų vyskupo medaus. Sergėjo ir ragavo. O bitės dūzgė aplink, suduose rinko medų ir nešė į savo avilius.

Buvo kaitrios vasaros dienos. Šuliniuose mažėjo vanduo, o puode — medus. Liokajus nė nepagalvojo ir nė nematė, kaip jis senka, kaip jis džiūsta. Jis pats buvo skruzdė, gardžiojasi ir negali atsipalėti nuo puodo.

Ruduo atėjo į miestą, į kambarius — lietus. Keliai pabūro. Visi pradėjo kalbėti: vyskupėlis parvažiuoja, vyskupėlis!

Virėjas iškiršino riebią vištą pietums, o liokajus nudangstė visus baldus, atidarė langus ir išvėdinio kambarius.

Karėta įsiritė kieman, ir kambarin įženė vyskupas, nudėgintas vasaros saulės. Jo tamsi veido oda buvo ruda, kaip pušies žievė, tik giles akys spindėjo lyg žiburai. Ir vos jis pasiekė kambarius, vos susitiko liokają, kuris siekė jo ranką bučiuoti, kaip vyskupas paklausė:

— O kaip mano medus? Liokajus net pašoko.

— Vyskupėli, čia skruzdės... — ir jis užsikirto.

— Na, parodyk, kas ten atsitiko.

Liokajus nenorom atidarė spintą ir pamatė, kaip šalia puodo guli šaukštelis. Tuoj čiupo jį, pradžioje įgrūdo į rankovę, o paskui slapta įleido į kišenę. Tik dabar jis traukė puodą, visą suplukęs, tartum jis kelis pūdus svorį. Ištraukęs narpliojo virvelę. Ir kaip jis traukė, vis painiojosi siūlai ir galų gale užsimėzgė akliniu mazgu. Tada šoko, dantim perkando, nes matė, kaip vyskupas nekantriai laukia. Nedrąsiai atidengė popierių ir

pats nustebė: kiek nedaug medaus!

Vyskupas žvilgtelėjo į puodą, o liokajus šokosi vėl prie rankos:

— Vyskupėli, — kuždėjo jis net dusdamas.

— Nieko, nieko! — atsakė jam vyskupas, viską suprasdamas. — Dabar žinau, kad tu visą laiką buvai namuose, juos sergėjai ir niekas čia neįsibrovė, — šypsojosi vyskupas ir tapšnojo jam per petį.

Kard. Strich įteikia lietuviams laikraštininkams Popiežiaus medali (iš dešinės į kairę): Leonardas Šimutis, kardinolas Strich ir Ignas Sakalas.

DU LIETUVIAI APDOVANOTI VATIKANO MEDALIAIS

Liepos 31 d. Chicagos kardinolas Strich įteikė popiežiaus Pijaus XII skirtus medalius „Pro Ecclesia et Pontifice“ duoms lietuviams laikraštininkams: Leonardui Šimutui ir Ignui Sakalui. Abu jie ilgus metus dirba „Draugo“ dienraščio redakcijoje, abu gyvai reikšėsi ir reikšiasi visuomeninėje veikloje, judindami lietuvių Amerikoje.

Leonardas Šimutis

Vienas populiariausių asmenų Amerikos lietuvių tarpe yra Leonardas Šimutis, „Draugo“ vyriausiasis redaktorius. Jau 25 metai, kaip jis dirba šioje laikraštyje. Tačiau redakcija neuždarė durų į visuomenę. Priešingai — spaudos darbas įjungė jį į plačią veiklą, ir šiuo metu jis yra: Alto pirmininkas, LRK Susivienijimo Amerikoje pirmininkas, LRK Federacijos sekretorius, JAV Katalikų Vyrų Direktorių Tarybos narys, Labdarių, Marijonų Bendradarbių, Vyčių ir ateitininkų kestitiečių garbės narys, Kolombo Vyčių, šv. Vardo Draugijos, Illinois Lietuvių Prekybos Rūmų narys ir t.t.

L. Šimutis gimė 1892 m. lapkričio 6 d. Šilalėje. (Šiame jau sueina 60 metų). Ten ėjo į pradžios mokyklą. Gimnaziją lankė Kaune ir Maskvoje, literatūrą ir teisę studijavo De Paul ir Loyolos universitetuose.

Trūkstant anuomet inteligentų, jis dar jaunas stojo į visuomeninę veiklą, redagavo „Kataliką“, „Vytį“, „Garsą“. Buvo išrinktas į Lietuvos seimą. 1927 m. pakviestas į „Draugo“ redakciją ir tose pareigose tebėra iki dabar. Lietuvos vyriausybės yra apdovanotas Gedimino ordinu.

Ignas Sakalas

Šis rūpestingas aukštaitis gimė 1895 m. vasario 4 d. Knizlaukių kaime, Veprių parapijoje, Ukmergės apskr. Mokėsi Ukmergės gimnazijoje, Panevėžio mokytojų seminarijoje. Anksti pradėjo bendradarbiauti „Šaltinyje“. Buvo persikėlęs į Seinus, kad galėtų įsijungti į „Šaltinį“, bet atsidėti spaudos darbui neteko. Nenorėdamas tarnauti rusų kariuomenėje, pasitraukė į Ameriką. Clevelande 1915 m. leido ir redagavo „Santalką“, iš ten pasitraukęs 1917 m. perėjo į „Draugą“. Jau 35 metai, kaip jis dirba šio dienraščio redakcijoje. Dviem atvejais redagavo „Vytį“, 10 metų išbuvo RK Federacijos Chicagos apskrities pirminin-

ku, 5 metus pirmininkavo LRKSA Chicagos apskričiai, yra Vyčių senjorų pirmininkas per 5 paskutinius metus. Už pasidarymą vyčiuose pakeitęs į ketvirtą laipsnį ir garbės narius. Yra Liet. Spaudos Klubo Draugijos Direktorių Tarybos narys, nuo 1939 m. „Draugo“ viceredaktorius.

Šalia spaudos darbo jis yra pagarsėjęs pašto ženklų rinkėjas, 1945 m. įkūręs lietuvių filatelistų draugiją Litpex.

Atžymėtiems šiuo garbingu medaliu mūsų laikraštininkams, daug dirbusiems mūsų tautos labui, linkime ir toliau su ta pačia energija tęsti spaudos kovą už tiesą ir meilę, gairinti lietuviškąją ugnį, kurybai ir darbai judinti lietuviškąją visuomenę.

Kanados ateitininkų stovyklavimas

Rugpjūčio 3 d. baigėsi Kanados ateitininkų stovyklavimas. Vytauto ir Janinos Norušių vasarvietėje, Medad Lake, netoli Hamiltono. Stovyklavimas apie 40 moksleivių iš Toronto ir Hamiltono. Stovyklą organizavo Ašoklis, ją tvarkė mokytoja Izabelė Matuzevičiūtė, talkininkaujant Virbikaitei, Bražukui ir Griniui. Stovyklautojai turėjo progos pamokytis irkluoti, jodinėti, šokti taut. šokius, dainuoti lietuviškas dainas, išklaušė eilę turtingų ideologinių pasnėkusių, meldėsi už Lietuvoje kovojantį jaunimą, dalyvavo ateitininkų konferencijoje ir gegužinėje. Stovyklos dvasios vadu buvo kun. dr. Tadauskas, be to, stovyklą lankė ir šelpė kun. Pacevičius, kun. Demekis, kun. Totoraitis ir „Kanados miškų bei laukų tyrinėtojų grupė“ — kunigai V. Dabušis, J. Petrėnas, J. Pragulickas ir A. Račkauskas.

Išvyko į Kanadą

Iš Bedfordo, Anglijoje, į Kanadą išvyko Povilas Masiulis. Jo pasiryžimu ir pastangomis buvo pastatyta: S. Kymantaitės Ciurlionienės „Aušros“ sūnūs, verstinė drama „Valka“, komedija „Slidus pusmilijoninis“ ir visa eilė smulkesnių dalykėlių.

Philadelphiaus auka

1,454 sv. draubūzių ir avalynės jau gauta Balfo centre Brooklyne. Kadangi tremtinių vajus dar tebevyksta, tai philadelphiečiai rašo, kad aukos ir toliau teberenkamos.

LIETUVIAI PASAULYJE

KANADA

Statosi mūrinius namus

Naujieji ateiviai, atlikę įsipareigotą darbo sutartį, spiečiasi į didesnes lietuvių kolonijas ir pradeda savarankišką gyvenimą. Daugelis jų didesnėse vietovėse, pav. Montrealyje, Toronto, Hamiltone ir k., atidaro įvairias įmones ir gerai pragyvena. Naujieji ateiviai stotasi ar perka ir nuosavus namus. Julius Rudziankas Montrealyje pats pasistatė ir įsirengė gražų mūrinių namų. To e pačioje gatvėje jau iškilo eilė mūrinių namų, kurių savininkai yra lietuviai, neabejoti dirbę sunkius darbus Kanados miškuose ir barakuose, kovoję su meškėmis ar litais miško žvėreliais, dažnai ne labai draugiškais miško darbininkais. Šandieną lietuviai juokaudami gražiai prisimena pirmasias išvažiavimo ir darbų dienas, išmargintas įvairiais nuotykiams, džiuglių srities atsiminimais, džiaugsmams ir rūpesčiams.

Tabako ūkiuose

Naujas ateivis Juozas Riekus 80 mylių į vakarus nuo Hamiltono pašonėje Aylmer, Ont., pirkio gražų 200 akrų (80 ha.) ūkį. Pristatydamas prie vietinės pramonės ir ūkininkavimo būdo, pernai metais jis 20 akrų apsidino tabaku ir gerai išsivertė. Šiame naujajame tabako auginimoje šio ūkio šaką praplėtė, pastatė naujas tabako džiovyklas, pagerino žemę ir naujojo derliaus laukia iš 50 akrų. Didžiuliai tabako plotai vešliai auga ir savininkui teikia gražių viltų, jei tik sausros, įvairūs kenkėjai vabzdžiai ar šalnos sunkaus darbo nesugadins. Savininko Juozo Riekiaus laukuose plūša beveik visi savi darbininkai: jo tėvai, brolis Algis, sesuo Alina ir jos vyrai K. Žilvitis. Didelių garbymečių metu Riekiai samdosi dar ir padidinti darbininkų. Į šį ūkį užklydęs pakeleivis ar svečias visada randa valšingą lietuvišką šeimininkų širdį, anot juokauti mėgstančio savininko, „kiekvienas čia nemokamai gali gauti duonos, pieno ir darbo“.

Statoma lietuviška bažnyčia

Naujoji Hamiltono lietuvių bažnyčia parčiai stiebiasi augstyn. Įvairios mašinos, moderniausi darbo įrankiai

kasa žemės ir rengia vietą parapijos salei požemyje, ant kurios iškils naujoji bažnyčia, skirta 1,500 naujų lietuvių ateivių. Parapijos kleb. kun. Juozas Tadauskas, subūręs ir suorganizavęs šią naująją parapiją, džiaugiasi, kad parapijiečiai bažnyčios statybos darbams nuosėdžiai aukoja ir nuo darbo atliekamu laiku patys mielai ateina talkon ir padeda statyti Dievo namus, kur skambės lietuviškos giesmės ir kils maldos, belaukiant laisvosios Lietuvos. Apie spalį mėn. tikimasi baigti statybos darbus ir pasirengti naujosios šventovės pašventinimo iškilimams, į kurias suplauks gausūs būriai Kanados ir JAV lietuvių, kitatautių aukštųjų svečių ir lietuvių bičiulių.

Kardinolas remia lietuvius

Toronto lietuvių kolonija didžiuojasi prieš kitus savo gausumu ir stiprumu. Dabar joje yra susisipietę apie 6,000 lietuvių naujųjų ateivių, baigusį įsipareigotą sutartį ir pradėjusių čia savarankiškai kurtis. Toronto lietuvių parapijos kleb. kun. Petras Ažubalis, matydamas tokią gausią ir nuosėdžią lietuviškąją koloniją, nupirko sklypą žemės ir rengiasi statyti naują Aušros Vartų lietuvių bažnyčią. Vietinis Toronto kardinolas ir arkivyskupas šį sumanymą šiltai remia morališkai ir finansiskai.

ARGENTINA

Tautos Fondo veikla

Įsisteigęs Tautos Fondo atstovybė energingai imasi darbo. Seniau Tautos Fondo reikalais rūpinosi Argentinos Lietuvių Bendruomenės vadovybė. Pirmasis lietuvių pasas ARLB sekretoriaus L. Sruogos įteiktas TF atstovybės Argentinoje pirm. J. Cikstui.

„Los Principios“, žymiausias Cordobos dienraštis, įsidedo labai palankių pabaltiečių straipsnių apie „Sovietinį genocidą ir Lietuvą“, kuriame aškinama genocido termino kilmė ir Sovietų Pabaltijėje vykdomo genocido padariniai.

Dail. J. Rimša,

savo kūryba pagarsėjęs P. Amerikoje, šį rudenį žada atvykti į New Yorką ir surengti savo kūrinių parodą.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

„Moko teliuką kaip karvę žįsti“

Šiaulių statybos tresto Nr. 4 mūrinių brigados brigadininkas I. Jankauskas buvo nuvykęs į Maskvą „pasimokyti pas garsius šalies statybininkus“ — rašo „Tiesa“. Ir ko jis ten išmoko toje — „garsioje“ šalyje? O gi štai ką jis papasakojo grįžęs:

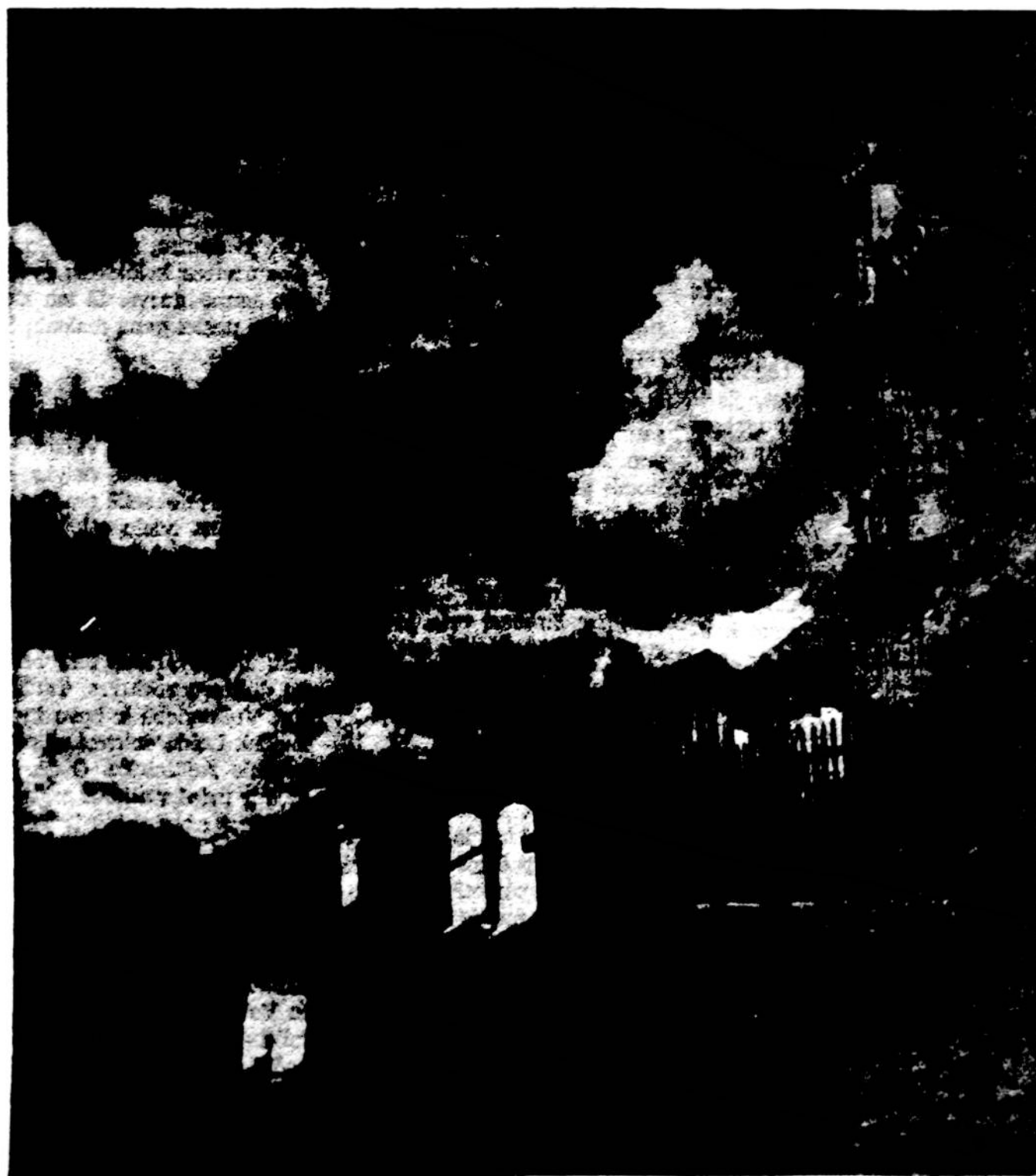
„Pirmiausia aš atkreipiau statybos aikštelės darbus vykdytojo V. Kupscio dėmesį į tai, kad atvežtas į statybos aikštelę plytas nesuversų, kaip pakliuvo, o sukrautų jas tvarkingai. Tada jų mažiau susidaužė. Vėliau, kada pagalbiniai darbininkai perduoda plytas transportieriu arba keltuvu mūriniams, taip pat plytas deda mums tvarkingai, o nemetamos neatsargiai į krūvą, kaip tai buvo daroma anksčiau. Tai atrodė smulkmena, tačiau šios priemonės mums padėjo kasdien išsaugoti po keliasdešimt plytų nuo sudaužymo.“

Is tikrųjų, tik „garsioje šalyje“ mokoma, kad plytų nereikia daužyti. Kitur ir be to — „mokslu“ visiems tai aišku. Šiaulių statybos „treiste silpnai organizuojamas darbas.

Dažnai pasitaiko, kad mūsų brigada rytai turi po pusę valandos stovinėti be darbo, nes laiku neatvežamas skiedinys iš centrinio skiedinio paruošimo mazgo. Taupant statybines medžiagas, spartinant darbą, daug gali padėti geras mechanizmų išnaudojimas. Tačiau ir mechanizmai pas mus išnaudojami blogai. Beveik metus stovėjo be darbo du tinkavimo agregatai, vienas jų ir dabar nedirba. Treiste yra 6 puikūs dažymo aparatai, kurie taip pat šiemet dar beveik visai nebuvo panaudoti“ — pasakoja I. Jankauskas, brigadininkas. Toliau jis skundžiasi:

„Mano brigada viena pirmųjų respublikoj buvo gavusi puikios kokybės brigados vardą. Treisto vadovai nesudarė reikiamų sąlygų mūsų darbui, brigada suiro ir dabar pas mus nėra nė vienos puikios kokybės brigados.“

„Blogai pas mus rūpinamasi jaunų darbininkų gyvenimu. Štai mano brigados jauni mūrinkininkai nuolat skundžiasi netvarka bendrabutyje. Lovos baldiniai keičiami retai, dažnai pritrūksta vandens, ne visuomet būna elektra.“

Bažnytkaimio kryžius.

Nuotrauka V. AUGUSTINO

KŪRYBOS PRIEDAS

MENO GALERIJA LEDYNO RŪMUOSE

Modernizmas prieš 20 tūkstančių metų

Maždaug prieš 20 tūkstančių metų, šiaurinė ir vidurinė Europa buvo ledynų užversta. Tuo metu šiandieninių polių vaizdas ir šalčiai viešpatavo be maž visose dabartinėje Vokietijoje. Iširusių ledynų pakraščiuose ganėsi bandos stumbrų, elnių, jautių, arklių, kitų gyvulių. Prityrę, kurias ledynai paliko, pasitraukdami šiaurėn, jau keliolika tūkstančių metų mūsų žmonija pirmatai mynė takus toje senojoje Europoje, kuriai buvo lemta virsti našiausių pasaulio civilizacijų lopšiu. Ketvirtąjį ir paskutinįjį ledinį erą, apie kurią čia kalbama, yra pradedami maždaug prieš 100 tūkstančių metų. Jai besibaigiant, mes turime garbės būti atstovaujami mūsų pirmtakų, kurie ir paliko šiokių tokių žymių iš savo gyvenimo bei darbų.

Mūsų prosenių giliai praeitimi praktiškai pradėta rūpintis tik paskutiniame šimtmečiu. Rimtų archeologų pastangomis šiandien mes jau daug ką žinome apie pirmąsias Europos žmones. Vienas iš tokių, kuris nori supažindinti dabartinį žmogų su jo prosenais, yra **Herbertas Kuehn**. Jis savo veikale — **Žmogus ledinėje ga-**

lyne — ir veda skaitytoją, tartum pasakų pasaulį,

į svečius pas seniai mirusius prosenus.

Norėdamas sukurti šį ledinių amžių žmogų, turi keliauti į Prancūziją ir Ispaniją ir nusileisti į giliausius urvus, kurie yra surasti ir ištirti: tai — Les Eyzies, Altamira, El Castillo, Tuc d'Audoubert ir kiti. Ten anų laikų žmogus yra palikęs savo žymių.

Kai beveik prieš šimtmetį buvo pradėti pirmieji kasinėjimo darbai ir užtikti manuto kaulo likučiai kartu su žmogaus rankų darbo primityviais namų ruošos įrankiais, kilio savotiškas ginčas tarp tojų srity nusiimančių: ar žmogaus gyventa ledynų amžiais? Tuos rastus įrankius kai kas atsisakė pripažinti žmogaus dirbiniais.

Nesutarimas tęsėsi iki 1864 metų, kol La Madeleine kasyklose buvo rastas mamuto kaulo gabalas. Ant jo buvo gana aiškiai išbraižytas pats mamutas. Vadinasi, aiškus įrodymas, kad tuo metu, kai gyveno ledynų amžiais, kurie žinodavę gyvuliai, gyveno ir žmogus. Palyginti mažavertis meno kūrinėlis ant kaulo gabalo nu-

plėšė giliausių amžių skraistę, dengusią priešistorinį žmogų.

Iš viso susidaro vaizdas, kad šis žmogus nebuvo per gražus. Niekieno neginamas gamtos grumtynėse, savo dievas stūmė gana skurdžiai. Vis dėl to ir toks suskurdęs žmogelis savo širdyje nešiojo žmogišką jausmą, jo protas ruošė, ir jis žinojo, kad pamazėl turi tapti žemės ir kitų gyvybės formų valdovu.

Kelinė į požemius

Mokslininkai, apsiginklavę kistuvas ir kitokiais prietaisais, nusileido į urvus ir kasyklas ieškoti, ką amžiai taip šventai slėpė. Šventųjų kantrybės atidžiai kasinėjo, krapstinėjo, žiūrėjo. Rado kaulinį kailių kaituvą, kuriuo kailės kailius sumedžiotų žvėrių, suakmenėjusių nuodėgulių, kuriais keptavo mėsą, akmeninių durklių

ir kitokių ginklų, kaulo adatu, strėlių bei kitokių įrankių, kuriais ledinis žmogus skynėsi sau kelią į pergale ir kūrė geresnę ateitį būsimoms kartoms.

Kas labiausiai stebina, kad tas pirmąsias žmogus — medžiotojas **rado laiko menui** ir, reikia pripažinti, buvo neblogas dailininkas. Anksčiau minėtų urvų sienos yra ištautos medžioklinių arba religinių atnaušinimų vaizdais. Piešiniai atlikti pakenčiamai technika ir nuostabiai spalvoti.

Lascaux urvas galima būtų pavadinti

Ledyno amžių meno galerija.

Ten galima matyti briedžius ir laukinius arklius, tapytus keliomis spalvomis (galvos juodos, o kūnai geltoni, kiek panašūs į japonų piešinius). Kai kurie piešiniai yra 5 metrų ilgio, ir juose nepastebimi jokių primityvismų žymių. Atvaizduoti bėga arba breną per upę gyvuliai, išsiganę briedžiai dėl įtartino garso atsigręžimo momente pagauti. Viskas pavaizduota tokioj nuostabioj judėjimo išraišką, kartu net ir smulkiųjų perspektyvos taisyklės puikiai išlaikytos. **Spalvos**, ir dar **aiškinės**, pagaminamos iš gyvulių riebalų, per tiek tūkstančių metų gerai išlaikę. Išlaikymo pagrindinis veiksnys, reikia manyti, pri-

klausio pačioms aplinkybėms, nes giliai žemėje buvo pastovi temperatūra, ir šaltis negalėjo atlikti savo griaujamąjį darbą.

Ledlaikio žmogaus tapybą reikia skirti prie reljefo. Visur matosi linijų išsokimas. Tas pagyvino patį vaizdą. Tapybos technikoje vartojo pūrkimo būdą. Pirmiausia tapytojas nutepdavo riebalais pagrindines linijas ir apšildavo dažų mišiniais. Norėdamas išgauti ryškesnę spalvą, pūtė daugiau dažų. Šių tapytojų kūrinuose nerandama dviejų spalvų: žalos ir mėlynos. Anų laikų priemonėmis jie negalėjo tų spalvų gauti nei iš vegetalinės, nei iš mineralinės gamtos.

Nuo realizmo iki Picasso

Kas svarbiausia, kad, stebėdami ledlaikio žmogaus meną, mes pastebime ir to meno tam tikrą evoliuciją. Pati meno pradžia yra grynai natūralistinė; nupieštas daiktas turi būti kiek galima panašesnis į mėgintąjį piešni. Paskiau pereina į impresionizmą: mažai paties piešimo, daug spalvos, asmeninis dailininko įsivaizdavimas, subjektyviai išreiškiamas kūrinys. Trečioji rūšis — abstraktizmas ir simbolizmas. Šios rūšies kai kurie kūriniai yra tikrai anų dienų „picassiki“. Žmonių schematškos formos, sujungtos į vieną atskirą formą, rodo, kad buvo mėginta rasti naujų išraiškų, naujų kelių.

Senasis žmogus mums paliko ne tik gamtos vaizdus. Jį dilgino

gimimo ir mirties paslaptys,

ir jis savo dvasinį vidaus gyvenimą mėgino mene išieškoti. Viename piešinyje atvaizduotas mirtinai sužeistas bizonas, šalia jo taip pat miręs žmogus, gautų grumtynėse, pats medžiotojas, o už jo stulpas, ant kurio tupi paukščiukas. Ką išreiškia ši scena? — klausia pats knygos autorius. Pateiktas gal būtų yra sielos simbolis, ir per mirtį tapytojas siekia paukščių išskraidinti. Kaip ten bebūtų, žmogus jau amžių glūdomoje siekia grožio ir ieško atsakymo į gyvenimo klausimus.

M. S.

MAIRONIO SUKAKTIES PROGA

MAIRONIO NUOTRAUKOS

„Darbininko“ redakcijos pasikalbėjimas su buvusiu Maironio muzėjaus direktoriumi Bernardu Brazdžioniu nepaėjo nepastebėtas. Bostone pas Bern. Brazdžionį atsilankė dr. Galinis ir padovanojo keletą Maironio laidotuvių nuotraukų ir gražių paties Maironio nuotraukų kaip pradžią Maironio Muzėjaus kolekcijai. Bern. Brazdžionis šia dovana yra didžiai sujaudintas ir labai dėkingas.

Gal kas nors turi daugiau Maironio laisvų, nuotraukų ir kitų suvenyrų, surištų su Maironiu, būtų gera jus surinkti.

LIET. VALSTYBINIO TEATRO LAIMĖJIMAI

Juozas Kapočius Brooklyne ruošiasi išleisti Lietuvos Valstybinio teatro (dramos, operos ir baleto) menininkams laimėjimams atžymėti didelį iliustruotą leidinį. Redaktorais yra pakviesti buvusių nuolatinių teatro bendradarbių **Stasys Santvartas**, teatro dekoratorių dail. **Viktoras Andrušis** ir dramos aktorius **Henrikas Kačinskis**.

Redaktoriai atskirais laiškais kreipėsi į visus Lietuvos teatro buvusius bendradarbius ir narius, kviesdami talkon, prašydami teatro pastatymų fotografijų ir žinių.

Šios knygos gražus išleidimas tikrai būtų brangus prisiminimas ne tik menininkams, bet ir visiems, kurie sekė mūsų teatro veiklą.

HENRIKAS NAGYS

ŠEŠELIŲ KARALYSTĖN

Grižtu saulėlydžio keliu atgal, karklam siūbuojant. Salų raudonus akmenis migla skarom užkloja. O vakaras vėsus ir liūdnas per lygumas, per lygumas ateina.

Toli paliko žemę, ir sapne girdėti žodžiai. Palko soduose diena, pilna ugnies ir rožių; Paliko šuliniai neišgerti giliai gelsvą smiltį.

Grižtu. Girdžiu šnarėjimą vienodą lengvų irklų. Po mano kojom teka juodas vanduo kitų žalių — žvaigždėtas ir gilus. Toli, virš tėviškos salų —

Viršum salų šikšnosparniai plasoja: Viršum nebepažįstamų salų.

(Iš neseniai pasirodžiusios knygos „Saulės laikrodžiai“)

ATSIRANDA „UŽTARĖJAI“

Pokarinę Italiją iškiles palaido gyvenimo rašytojas Alberto Moravia (kilme žydas Pinkerle), kurio raštai neseniai įtraukti į indeksą, negavo leidimo įvažiuoti į Jungtines Amerikos Valstybes. Jį užtarti ir jam padėti pasiūlė keletas JAV rašytojų, kurių laiškas paskelbtas viename N. Y. Times numerio, laisvų skyriuje. Užtarėjai Moravia vadina žymiu rašytojų ir politikais, kodėl JAV įstaigos neleidžia jam pasimatyti su draugais. Jo „alibi“ jie motyvuoja tuo, kad prieš porą metų jo neįsileidusi į SSSR, kai vieno italų laikraščio buvo siunčiamas kaip specialus korespondentas. Lietuvių priežodis sako: Toks tokį pažino ir ant alaus pavadino. Idomu būtų išgirsti, kas yra tie Pinkerles draugai, kurie nori su juo pasimatyti. Štai jų pavardės: John Chamberlain, John Dos Passos, Max Eastman, James T. Farrell, Alfred Kazin, William Phillips, Katharine Anne Porter, Allen Tate, Lionel Trilling, Peter Viereck, Robert

Penn Warren, Thorton Wilder, Edmund Wilson.

Moravia kartą jau buvo JAV-se, bet, kaip pats nusiskundžia, tada dar buvo neturtingas ir neturėjo iš ko ilgiau paviešėti. Dabar už savo pornografinius „kūrinius“ jis čia surinko nemažą sumelę ir galėtų ribotai pagyventi. Italijoje jis nėra vertinamas, bet skaitomas tik dėl pigių, dilgančių ir pikantiškų temų.

METROPOLITAN MUZEJAU PARODA

Hofstra College, Hemstead, L. I., Memorial salėje Metropolitan muzėjus rengia apžvalginę parodą, kuri bus atidaryta rugpjūčio 12 ir tęsis iki 28 d. Parodoje bus išstatyti paveiksai nuo Titiano iki Picasso: Rembrandt, Rubens, El Greco, Goya, Lawrence, Cezanne, De-gas, Gauguin, Manet, Renoir ir visa eilė prancūzų impresionistų bei amerikiečių meistrų kūrinių.

STADIONO KONCERTAI NEW YORKE

Stadiono koncertų vadovybė praneša, kad surengtose 27 stadiono koncertuose publikos buvo 266.700. Vieno koncerto klausėsi (vidurkis) 9877 žmonių. Praeitais metais vieno koncerto vidurkis buvo 10.831. Liepos 12, kai buvo Kern Hammersteino koncertas, publikos buvo 19.000, paskui liepos 12 — Kershwinio vakaras. Vieno koncerto metu vyko atidarymas, kai dirigavo Dimitri Mitropoulos.

Lietuvių muzikos dokumentų rinkimas

Vokietijos Krašto Valdybos prašomas, „Sueddeutscher Rundfunk“ maloniai sutiko Krašto Valdybos informacijai skyrui pagaminti nemokamai magnetofoninių juostelių kopijas su užrašytais „Sietyno“ ir „Čiurlionio“ chorų įdainavimais, turimomis solistų dainomis ir Schreinfeldo lietuvių meno kolektyvo choro įdainavimais, diriguojant Br. Budriūnui.

Atsiųsta paminėti

Mykolas Vaitkus — VIENAT-VEJE, eilėraščiai 1944-45 m. Išleido Nek. Pr. Seserų spaustuvė Putnam, Conn., 1952 m., 182 psl., kaina \$1.50.

MUZIKOS ŽINIOS, liepos — 7 nr. Turinys pažymėtina: K. K. R. — Naujasis Psalmynas, prof. Dr. T. Schrems — Bažnytinio choro paruošimas, „Aušta aurselė“ dainos gaidos (muzika J. Stankūno) ir vargonininkų gyvenimo bei chorų kronika.

APIE SOVIET. TEATRĄ IR REALISTINĮ SOCIALIZMĄ

PASKUTINĖ MEYERHOLDO KALBA IR JO NUZUDYMAS

Šita istorija apie teatrą patima iš „Mitteilungsblatt des Kongresses fuer kulturelle Freiheit“. Joje minimas Meyerholdas, kurio vardas buvo pasaulinė garsenybė, kaip Stanislavskio ir kaip Reinhardo. Bet garsus vardas yra pavojingas Sovietų Sąjungoje. Prie jo turi būtinai prikibti. Šita istorija rodo, kaip buvo prikraibta prie Meyerholdo ir kaip jis buvo apkalintas gadinęs sovietinį teatrą.

1939 m. birželio mėn. Maskvoj pirmas Sovietų Sąjungos teatrų intendantų kongresas. Jo tikslas buvo pasmerkti teatrą besireiškiantį formalizmą ir nustatyti tvirtus socialistinio realizmo pagrindus teatrui. Buvo ten pakviestas ir Meyerholdas, kuris buvo žinomas kaip formos ieškotojas teatre ir laikomas didžiausiu formalizmo kaltininku. Po įvairių kaltinimų buvo duotas žodis jam, senam žmogui ir menininkui, pasmerkti savo klaidas ir atgailoti:

„Aš dėkoju pirmojo tautinio teatrų intendantų kongreso rengėjams už pakvietimą. Jie davė man progą išreikšti mano supratimą apie meną ir pasisakyti dėl daugelio priekaištų, kurių susilaukiau perėjais metais. Esu kaltinamas dėl daugelio klaidų, tų klaidų, kurios liečia režisieriaus darbą. Su visu rimtumu prisipažįstu, kad daugelį jų esu padaręs. Trumpai jas išdėstysiu.

„Mane labai kaltino dėl nelemtos mano įtakos jaunesniam režisieriaus prieraugliui. Mane padarė atsakingą už kenksmingą teatrą reikšingą, kurį pavadino „Meyerholdo kvailiojimai“. Gailiosios, kad per mažai parodžiau pasiryžimo kovoti su gausiais bėdviasiais pamėgdžiotais, kurie mano stilių plagijavo (vogė) ir iškreipė. Jie niekad nepasistengė suprasti mano kūrybos pagrindų. Jei tų mizernų

abejotinų vertės režisierių bandymus vadinate „Meyerholdo kvailiojimais“, tai aš, Meyerholdas, pasisakau prieš juos. Eikim prie antro kaltinimo.

„Aštriais žodžiais smerkia būdus, kuriais aš esąs sumiekinęs klasinį palikimą. Esu apkaltintas daręs nusikalstamus eksperimentus su garbingais Gogolio, Gribojedovo ir Ostrovskio veikalais. Šitas kaltinimas yra šiek tiek teisingas. Kai dėl klasinių veikalų, kuriuos aš inscenizavau, tai aš savo asmeniniam supratimui, savo vaizduotei daviau per daug laisvės ir kartais užmiršdavau, kad šitie veikalai savo meniniu grožiu toli pralenkia visus mano priedus. Bet to aš nepasakyti apie savo „Miską“ ir „Camilią“. Esu įsitikinęs, kad šitie pastatymai buvo geri, kad aš veikalus supratau teisingai ir pasitarnavau, kad publika juos geriau suprastų... Eikime prie trečio kaltinimo. „Mane pagaliau kaltina, kad savo veikaluose esu formalistas, kad, ieškodamas vis naujų formų, aptemdau veikalą, prasmę ir praradęs paaukoju tikslą. Tai tikrai didelis kaltinimas, ir aš jį priisiimu tik iš dalies. Prisipažįstu, savo meninėje veikloje su daugeliu veikalų esu išmėginęs rasti juose naujas mintis ir rasti joms dramatinę formą. Tai liečia ypačiai veikalus, kuriuose forma persveria. Bet tokie mėginimai buvo reti. Kaip ten bebūtų — menininkas — o aš turiu akipiešiško save tokiu laikyti — taigi menininkas turi daryti tos rūšies eksperimentus. Jis turi turėti teise kūrybinės idėjos išmėginti, nepaisant, ar iš to kas išeis ar ne.

„Apie kritikai mano kūrybinis darbas neturi jokių formalizmo pėdsakų. Priešingai, visos mano pastangos turėjo tikslą — surasti stilių, kuris organiskai atitiktų duotą temą, ir tikiu,

T. VALIUS — Ilustracija iš neseniai pasirodžiusios Henriko Nagio poezijos knygos „Saulės laikrodžiai“.

kad tatai man dažnai pavykda.

„Bet toliau — ką jūs vadinate formalizmu? Leiskite paklausti man priešingai: kas yra antiformalizmas? Kas yra socialistinis realizmas? Tikriausiai socialistinis realizmas yra ortodoksinis (pasenęs) antiformalizmas. Leiskite man klausimui svarstyti ne teoriškai, bet praktiškai! Kaip reiktų pavadinti dabartinės sovietinio teatro tendencijas? Noriu kalbėti visai atvirai: jei tai, kas dabar iš sovietinio teatro išsiskleidė, yra antiformalizmas; jeigu tai, kas šiandien vaidinama geriausiose Maskvos dramose scenose, yra sovietinės dramos viršūnė, tai aš mieliau pasirenku būti vadinamas formalistu. Nes iš savo pusės aš mūsų dabartinį teatrą laikau katastrofa. Aš neįsivaizduoju, ar jis yra prisiskęęs antiformalizmo, ar realizmo, ar kitokio izmo, bet turiu pažymėti, kad jis neturi jokio įkvėpimo ir jokios vertės.

„Nežinau, kas per vienas tas bergždžias ir mizernas reiklas, kuris nori turėti vardą „socialistinis realizmas“, bet su

menu jis nieko bendra neturi. O teatras ir menas priklauso vienas antram, ir be meno jokis teatras negali būti. Net tose vietose, kur kitados plastėjo kūrybinė gyvybė, kur menininkai susigundydavo išdrįsti ir klaidžioti, kur jie eksperimentuodavo ir naujas galimybes išradinėjo, net ten šiandien tenka pastebėti visišką talentų trūkumą, bevilktišką geros, tačiau bergždžios valios nusmukimą iki kvailiausio plokštumo.

„Ar tai buvo jūsų tikslas? Jei taip, jūs įvykdėte niekšiskiausią nusikaltimą scenai. Norėdami nuplauti kūdikį, jį prigirdėte. Norėdami užmušti formalizmą, nužudėte meną.“

Kitą dieną Meyerholdas buvo suimtas ir dingo be žinios. Po poros savaičių jo žmona Zinaida Raich savo bute buvo nužudyta. Jos lavonė rasta 17 pėlio žaidžiu. Milicija Meyerholdo namus užantspaudavo ir asmeninį turta konfiskavo. Kongreso aprašymas įsėję rudenį namus užantspaudavo ir asmeninį turta konfiskavo. Kongreso aprašymas įsėję rudenį namus užantspaudavo ir asmeninį turta konfiskavo.

„Meyerholdas kalbos nei jo vardo tarp kongreso dalyvių.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

MIRĖ ANTANINA LEŠČINSKIENĖ

Mirė Antanina Leščinskienė
Rugpiūčio 9 d. po ilgos ligos Chicagoje mirė žymi Chicagoje veikėja Antanina Leščinskienė.

Savo gerai darbais ir veikla A. Leščinskienė buvo žinoma visoje Amerikoje. Apie ją būtų galima trumpai pasakyti: „Ji perėjo per gyvenimą vien gerą“.

• **Kun. Mikui Urbonavičiui**, MIC, Tėvų Marijonų seminarijos profesorui, padaryta operacija. Jis gydomi Loretto ligoninėje Chicagoje.

• **Nauja parapija**, kuri dabar steigiamą Chicagoje, 103 St., ir Central Ave., bus pavadinta „Kankinių Karalienės“ vardu. Jau dabar sekmadieniais laikomos penkerios šv. Mišios mokyklos salėje.

• **Naujas spaudos kioskas**, Brighton Parko parapijoje, Chicagoje, gavęs iš kleb. prel. Briškos leidimą, VI. Šulatis atidarė spaudos kioską prie bažnyčios. Kioskas bus atidarytas sekmadieniais ir platins lietuviškas knygas ir lietuviškus katalikiškus laikraščius.

• **Dr. K. Cirtauto** išleistas knygos — „Skausmo pergalė“ — proga Worcester, Mass., rugpiūčio 2 d. jo bičiuliai surengė pas Kauševičius knygos „Krikštynas“. Pats autorius paskaitė ištrauką iš naujos knygos, svečiai kalbėjo įvairiais knygos klausimais.

• **Jadvaga Leščinskaitė** — lietuvių vaistininke Chicagoje, išvyko į Kaliforniją, kur dalyvaus visos Amerikos Moterų vaistininčių Draugijos suvažiavime.

• **„Giedros“** vyresniosios atėitininkės energingai ruošiasi savo jubiliejinei šventei. Sudarytas komitetas: Alicija Rugytė, Emilija Paliokienė, Stefa Vilūnienė, Elena Masaitienė ir Eugenija Račiūnaitė. Laukiamos giedrininkės iš visų Amerikos kampų.

• **Radio valandėlė** Clevelande rugsėjo 7 švenčia trijų metų sukaktį. Ta proga įvyksta įdomi gegužinė.

• **Detroito skautų** „Gabilos“ tuntas rugpiūčio 25 ir 31 dienomis rengia stovyklą, kurioje dalyvaus ir apylinkės skautai.

LIETUVOS
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SEŠTADIENIAIS
4:45 (K) 5:30 (P)
STOTIS
WEVD
1350K 107.5M
JACKJ-STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N.J.
TEL. WAVERLY
6-3325

Lietuvos Vyčių Radijo Programa
transliuoja iš stiprios radijo stoties
W.L.O.A.
1550 KYLOCYCLES
KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.
Jei norite šioje radijo programoje skelbti kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA W.L.O.A.
BRADDOCK, PA.

A. a. Antanina Leščinskienė

darydama. A. Leščinskienė dosniai rėmė kekvieną lietuvišką veiklą. Ji gausiai rėmė savo parapiją ir vienuolijas. Visi Amerikos vienuoliai — A. Leščinskienė.

VYČIŲ SUVAŽIAVIMUI ARTEJANT

Dayton, Ohio. — Jau čia pat ir šių metų visuotinis Lietuvos Vyčių suvažiavimas. Prasidės rugsėjo mėn. 11 d. (ketvirtadienį) ir tęsis ketvirtą dieną. Suvažiavimo metu (rugsėjo mėn. 12 d.) įvyks Metropolitano Operos solisto **Algirdo Brazio** lietuviškų dainų ir pasaulinės muzikos koncertas Art Institute salėje. Šeštadienio vakarą (rugsėjo 13 d.) Biltmore viešbutyje, kur vyks suvažiavimas, rengiami šokiai: gros pargėsės visoje Amerikoje Frank Yankovic, „America's Polka King“, orkestras. Iš žymnių asmenų suvažiavime dalyvaus ir pasakys kalbas J. E. vyskupas V. Brizgys, Dr. A. Damašis ir kit. Pokylio metu įdomia kalbą anglų kalba pasakys prof. A. H. Rose, S. M. Daytono Universiteto politinio skyriaus vedėjas. Jo kalbos tema: „Plan of Kremlin“. Suvažiavimo proga išleidžiamas puikūs leidinėlis su Cincinnati vyskupo, Ohio steito gubernatoriaus F. Lausche, Vilko pirm. prelatu M. Krupavičiaus ir kitų sveikinimais. Ta pačia proga išleidžiamas ir dainų rinkinėlis. Rytinių ir kitų stelių vyčiai pradės ruošti kelionę į Daytoną.

• Chicago, Clevelando ir Detroito atėitininkų susitikimas įvyko rugpiūčio 9 ir 10 dienomis netoli Angola, Ind. miesto Pohagan National Parke prie Lake James. Gražioje gamtoje įvyko gegužinė ir buvo paminėta Palangos reorganizacinės konferencijos 25 metų sukaktis.

činskienę su dėkingumu prisimena.

Ypatingu dėkingumu ją minės TT. Pranciškonai. Prieš 12 metų atvykus į JAV pirmiesiems pranciškonams — T. Justinui Vaškiui, OFM., T. Juvenaliui Liaubai, OFM., ir klier. Pranciškui Giedgaudui, OFM., Leščinskienė buvo viena iš pirmųjų, kuri jiems ištiesė pagalbos ranką. Ji išleido į kunigus klier. Pranciškų Giedgaudą. Ji padėjo jiems kurti pirmuosius vienuolynus Amerikoje, ji grąžino jų koplyčias, pirkdama altorius, bažnytinius rūbus ir kielikus. A. Leščinskienė ypatingu būdu parėmė TT. Pranciškonų spaudos veiklą ir dosniai rėmė pranciškonus klierikus, besiruošiančius ateities darbams.

TT. Pranciškonai savo maldose niekuomet neužmirš savo didžiosios Geradarės, Rugpiūčio 13 d., laidotuvių dieną, viusoje TT. Pranciškonų vienuolynuose už a.a. Antaninos Leščinskienės vėję bus atlaikytos gedulingos Mišios. Jos laidotuvėse dalyvaus T. Juvenalis Liauba, OFM., ir T. Pranciškus Giedgaudas.

Newtown, Pa.

JUOZAPŲ MARIJOS VILOS RĖMĖJŲ SEIMAS

Pirmininkės Julijonos Gilienės pranešimas

Sekmadienį rugp. 24 d., 1952 m. suvažiavimas prasidės su iškilmingomis šv. Mišiomis 11:00 val. Vilos koplyčioje. Šv. Mišias laikys ir pritaikintą pamokslą pasakys kun. Juozas A. Karalius, šv. Jurgio parapijos klebonas, Shenandoah, Pa.

Vidurdienį 12:00 val. Seselės duos Seimo dalyviams pietus. Po pietų 2:00 val., Seimą atidarant, įžanginę kalbą pasakys Julijona Gilienė iš Phila., Pa. Jinai yra Vilos Rėmėjų Pirmininkė.

Seimo pertraukų metu prof. Julius Mačiulis, kuris vargoninkauja šv. Jurgio parapijoje, Shenandoah, sudainuos porą arijų ir tautinių dainelių.

Kalbės angliškai advokatas Stasys Mankus, Phila., o lietuviškai — kun. Juozas Neverauskas, Girardville, Pa.

Operos dainininkė Suppa-Petruskaitė, Phila., irgi padainuos keletą dainų angliškai ir lietuviškai.

Seimo posėdžiai bus atvirami ore — lauke po padangte, kuri apsaugos nuo saulės ir, lietuvių, nuo lietaus. Padangtė talpina apie 300 žmonių.

Turimomis žiniomis tikimasi, kad rėmėjų suvažiavimas art. 400. Tikimasi taip pat, kad atvyks daug ir svečių.

Seselės ir Vilos Rėmėjos nuosirdžiai kviečia kuo daugiausia ir svečių.

Pasibaigus Seimui, koplyčioje bus palaiminimas su šv. Sakramentu. Po Palaiminimo 6:00 val. seselės rengia delegatams ir svečiams puikų vakarienę.

Seimo posėdžiai bus atvirami ore — lauke po padangte, kuri apsaugos nuo saulės ir, lietuvių, nuo lietaus. Padangtė talpina apie 300 žmonių.

Turimomis žiniomis tikimasi, kad rėmėjų suvažiavimas art. 400. Tikimasi taip pat, kad atvyks daug ir svečių.

Seselės ir Vilos Rėmėjos nuosirdžiai kviečia kuo daugiausia ir svečių.

Pasibaigus Seimui, koplyčioje bus palaiminimas su šv. Sakramentu. Po Palaiminimo 6:00 val. seselės rengia delegatams ir svečiams puikų vakarienę.

CLEVELAND, OHIO

Kultūrinių darželių šventė

Kultūrinių darželių tradicinė metinė šventė įvyko rugp. 3 d. Kaip praneša vietinis dienraštis „The Cleveland Press“, joje su savo įvairiaspalviais drabužais, dainomis ir šokiais pasirodė 26 tautinės grupės. Kalbėjo Western Reserve University prezidentas John S. Millis, Ohio gubernatorius Lausche ir kt. Iškilmes sekė keli šimtai žmonių.

O kaip lietuviai? Ar mes tinkamai parodėme savo tautines vertybes tai įvairiautei publikai? Ar tinkamai atstovavome savo tautos kultūrai?

Deja, lietuviai visai nepasirodė. Tai jau antrą kartą iš eilės, nes ir perėtais metais kultūrinių darželių šventės programoj nedalyvavome. Dar blogiau: mūsų reprezentantai net nepasirūpino lietuvių spaudoj pranešti, kad tokia šventė įvyks. Vieno vienintelio pranešimo per radijo valandėlę nepakako, kad lietuvių visuomenė šventę plačiau susidomėtų.

Ir šitaip dedasi Clevelande, kur yra tokia gausi lietuvių kolonija su dviem parapijom, su Čiurlionio ansambliu, su Kazėno oktetu, su šokėjų grupėmis ir su dešimtimis draugijų! Todėl juo didesnė gėda dėl tokio bankroto.

Kas gi dėl to kaltas? Kalti esame visi, kad nesidomime, kas mūsų pašonėj dedasi. Bet daugiausia kalta tai Lietuvių Kultūrinio Darželio Draugijos valdyba, kuri yra atsakinga už lietuvių pasirodymo suorganizavimą. Esą valdybos narė, kuriai buvo pavesta šituo rūpintis, sirgusi, o kiti „organizuoti“ griebsi tik rugp. 2 d. vakare! Aišku, iš tokio juokų darbo nieko gero negalėjo išeiti.

Keliame šį reikalą viešumon, nes jo taip toliau palikti negalima. Tie, kurie įpareigoti savo tautai atstovauti, turi savo pareigas atlikti. O jei nepaslenka ar nepajėgia, teatiduoda savo pareigas judresniems ir pajėgesniems. Tokių dar turėtų atsirasti, nors ir labai esame surėmėję bei apkiante.

St. Papart's

Skautai baigė stovyklantį

Lietuvių skautų stovykla Niaurų ūkyje baigiamąsias iškilmes turėjo rugp. 2 d. pavaikarę.

Visų pirma įvyko iškilmingas aktas. Abi skautų stovyklos (mergačių ir berniukų) išsiriakavo aikštėje, kur plevėsa Lietuvos trispalvė ir Amerikos žvaigždėtoji vėliava. Čia buvo perskaityti skaučių bei skautų pakėlimo, atžymėjimo, apdovanojimo ir kt. aktai, uždėti kaklaraiščiai ir t.t. Tai atliko Neringos tunto tautininkė sktn. Gulbinienė ir Clevelando vietininkijos vietininkas sktn. Dučmanas. Jie taip pat pasakė ir baigiamąsias bei dėkojamąsias kalbas. Dar kalbėjo rajono vado pavaduotojas sktn. Kizlaitis ir skautų tėvų bei rėmėjų vardu „Dirvos“ red. Gaidžiūnas. Stovyklų vadovams sktn. Šenbergienei ir sktn. Dučmanui buvo įteikta gėlių. Paibaigoj buvo sugiedota „Marija, Marija“ ir, vėliaus nuleidžiant, Lietuvos himnas.

Užėjus tokiems karščiams, Lowellio lietuviai traukė prie ežero ar jūros. Per liepos mėnesį buvo atsakyti keli piknikai, kuriuos buvo numatę mūsų organizacijos.

Dabar — rugpiūčio 17 d. Portugalų stovykloje (camp) D.L.K. Vytauto Klubas rengia savo metinį pikniką.

Klubas yra daug pasidarbavęs visose srityse, tad vertėtų kad kuo daugiau lietuvių dalyvautų piknike. Šiometinis piknikas bus skirtingas nuo kitų: bus sporto ir meno žaidimai, šokiai, gros geras orkestras.

Vytauto Klubui nariai kviečia apylinkės lietuvius dalyvauti jų metiniame piknike. Iki pasimatymo!

Omaha, Nebr.

Aliejumi kurens mokyklą

Jau kelintą savaitę darbininkai deda į žemę labai didelį baką mokyklos kieme. Mat, jau šią žiemą mokykla bus šildoma su aliejumi. Kai bus gautas leidimas iš miesto, pasakui bus šildoma su gazu. Sakoma, kad šildyti su aliejumi ir gazu yra pigiau, švariau ir patogiau.

Kadangi mokykla gerai pripildyta, tai žinoma, reikia griebtis visų priemonių, kad viskas būtų patogiau. Šiais metais tikimės, kad mūsų mokyklą lankys 380 vaikų. Jūs mokyks 7 seselės mokytojos, ir kitu laiku — 3 kiti mokytojai.

Chicago, Illinois

ANTHONY R. ABRAHAM & ASSOCIATES
Advertising Agency

79 West Monroe Street, Chicago 3, Illinois. Financial 6-3249

Help Wanted—Male and Female

CORRUGATED—EXPERIENCED

SLITTER OPERATORS PRINTER SLOTTERS OPERATORS HELPERS & BUNDLERS

Steady Work — Good Working Conditions

BONUS—PREMIUM FOR NIGHT WORK

Paid Hospitalization — Paid Vacations

CAFETERIA PLANT

Industrial Container and Paper Corporation

1717 W. 74th STREET

WE HAVE IMMEDIATE OPENING FOR

SPRING COILERS

We need first class coiling Machine-men to set up and operate automatic machines.

Permanent employment and good working conditions

EXPERIENCED MEN WILL BE PAID EXCELLENT WAGES

Illinois Coil Springs Company

2100 NORTH MAJOR STREET CHICAGO, ILL.

HE HAVE IMMEDIATE OPENING FOR

TOOL and DIE MAKERS

EXPERIENCED EXCELLENT WORKING CONDITIONS. PLUS OVERTIME MUST SPEAK ENGLISH

Illinois Coil Springs Company

2100 NORTH MAJOR STREET CHICAGO, ILL.

Vyt. Ramanauskas

Parengimas mokyklos naudai

Kad padengtų įvairias mokyklos išlaidas, turėsime parengimą rugpiūčio 17 ir 31 d. Tais vakarais bus bingo žaidimas, o paskui — užkandžiai. Jau dabar geros širdies žmonės gražina tikėtų šakneles, kad ką nors laimėtų ir paremtų parapijos reikalus.

Atostogavo pas mus

Kun. Just. Grigaitis atostogavo pas savo seserį Jakaitienę ir surišo moterystės savo sesers dukrelę su Sarka. Buvo gražios vestuvės. Taip pat atostogavo Kun. Vac. Martinkus pas savo seselę Odienę. Kun. V. Martinkus buvo atvykęs savo Fordu iš Providence, R. I.

Vietinis

YOUNG LADY AS

Switchboard Operator

Experience desirable. Famous Sears Employee Benefits. APPLY IN PERSON

See Mr. Ingraham

SEARS ROEBUCK & CO.

5938 W. CERMAK RD. CICERO, ILL.

M A N WANTED

FOR Floor Covering Sales Dept.

Experience not necessary, though desirable. We will train. Our business is good. We have need of additional salesmen.

FAMOUS SEARS EMPLOYEE BENEFITS INQUIRE IN PERSON

See Mr. Ingraham

SEARS ROEBUCK & CO.

5938 W. CERMAK RD. CICERO, ILL.

WE NEED

2 TOP BODY MEN

Experienced

This is a fine opportunity for qualified men.

TOP EARNINGS

Good Working Conditions

Congenial Associates

KLEEBURG BUICK

1732 FIRST ST.

HIGHLAND PARK, ILL.

Ph. Highland Park 2-1800

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Šeštadieniai 2 val. popiet.—WWRL 1600 kc—5000 w.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS

AD. JEZAVITAS

J. VALAKAS

Direktorius

Muzikos Dr.

Pranešimų Dir.

CITIZENS FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1542 HALSTED ST., CHICAGO HEIGHTS, ILLINOIS

Earn and Save

All Accounts Insured Federally up to \$10,000.

CURRENT DIVIDEND RATE PER ANNUM

CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION Dept. LD 1542 HALSTED ST. CHICAGO HEIGHTS, ILLINOIS

Enclosed please find check or money order for \$..... to start an account in my name.

Name

Address

City

State

Sportas

LSK futbolininkų priešininkai
1952—53 m. sezono

Netolimoje ateityje Lietuvos Sporto Klubo futbolininkai, atostogavę vasaros kaitrų metu, pradės DAFB lygos aukščiausioje klasėje (Big Twelve Division) kovoti dėl DAFB meistrinio vardo. Ir didžiausiam optimistui ši karta yra aišku, kad LSK priešininkai šiame sezono bus užgrūdinti ir prityę futbolu kovose vietinai. Kai kurių būsimų lietuvių priešininkų vardai mūsų žiūrovams yra pažįstami, tačiau didesnė dalis jiems yra dar svetima. Todėl šia proga norėtume mūsų sporto mėgėjų supažindinti su būsimais LSK varžovais:

1. German Hungarians — žinomas visoje Amerikoje klubas, buvęs mėgėjų ir profesionalų taurių laimėtojas ir DAFB lygos meistras. Prieš metų sezono aikštėje pralaimėję tik vienerias rungtynes prieš S. C. New York ir atidavę taškus prie žaliųjų stalo Hota S. C. ir Prospect Unity Club. Jo pereinamo sezono balansas — 68:35 įvarčių ir 34:8 taškų (lygiosios su Greek-Americans ir S.

19. 7. Elizabeth S. C. — 55:45; 19:21. S. C. New York — 35:50; 19:25. 9. Hota S. C. — 48:77; 16:21. Šiame sezono savanoriškai grįžo į Lygos klasę. 10. Hoboken F. C. — 39:66; 16:28. 11. ir 12. Prospect Unity Club ir Pfaelzer S. C. užėmė paskutines dvi vietas, nors iš aukščiosios lygos turėjo pasitraukti, tačiau Hota S. C. savanoriškai iš aukščiosios lygos pasitraukus, vienas iš aukščiausių miestų klubų liks ir toliau aukščioje lygoje.

Petželgus pereinamo sezono Big Twelve Division pirmenybių laimėtojas, reikia pasakyti, kad beveik visi vietiniai buvo lygiavertiniai priešininkai. Vieni kitiems, vidutinis rungtynių rezultatas — 3:1, vienintelė aukšta pasekė 10:1 buvo pasiekta rungtynėse Elizabeth—S.C.N.Y.

ŠACHMATAI
Veda K. MERKIS

Amerika grįta Kanados šachmatininkų iniciatyva sukelti lėšų pasiuntimui Povilo Vaitonio į tarponines pasaulio rungtynes, Švedijoje. Chess Life, liepos 20 d. tuo reikalu rašė: „Mas, stato net klausimą: — Is the USA fated to lag behind?“

Tarponinės pirmenybės paskirtos Saltzjobadene (Švedija) nuo rugpjūčio 14 iki spalio 14, 1952. Jose dalyvaus nuo Kanados Povilas Vaitonis, Kanados meistras, JAV — Larry Evans, JAV meistras. Be to suvažiuos apie 20 meistrų iš Pietų Amerikos, Australijos, Afrikos, Egipto ir Europos.

Komandinės pasaulio pirmenybės, prasidėjo rugpjūčio 10 d. Helsinky ir truks iki rugpjūčio 31 d.

Amerikos komandos sudėtį: Larry Evans, 19-metis Amerikos meistras, dviejų JAV open p-bių nugalėtojas, didmeistras S. Reshevsky, Arthur Bisguier (jis šiuo metu kariuomenėje, Vokietijoje), H. Berliner, D. Byrne ir Koltanowsky.

Pirmenybių favoritais laikoma Sovietų Sąjungos komanda su Keresu, Botvinniku ir kt.

Perkūnas Wins Chicago League, užvaidina Chess Life savo rašni apie Chicago miesto lygos pirmenybes. Rašiny pabrėžiama, kad Europos įnašas Chicago šachmatams aiškiai matomas, nes Perkūno klubas sudarytas iš lietuvių DP, o Lions klubas, kuris laimėjo antrą vietą, iš ukrainiečių grupės.

Lietuvių ir latvių šachmatininkus randame įvardintus įvairiose JAV miestų ir valstijų pirmenybėse (Chess Life, liepos 20): — Chicago City pirmenybėse, 1952: Iv. Turian- sky 8½—21½, 2 v. Tautvaišas 7½—31½.

National rating pirmam žymimas: turėtas — 2231, pasiektas — 2306; Tautvaišai: turėtas — 2265, pasiektas — 2305. (Nuo 2300 prasideda JAV meistrų klasė).

— US open p-bėse paminėtas Ignas Zalsys iš Kanados.

— Cleveland City p-bėse 3 vietoj Nasvytis su 5½—21½.

— Chicago City League p-bėse: 4 v. A. Zujus, 4-2, 5 v. estas Venesaur 4-2, 8 v. P. Kalvaitis 3½—21½, II v. K. Jakstas 3-3.

— Lansing City: I v. latvis Edgar Snelders.

— Lincoln City: I v. latvis A. Liepnieks 7½—1½.

— Dallas open: I v. latvis G. Jurevics 7½—1½.

— Flint City: 2 v. Janis Jurjeviskis 3-1.

— Michigan State: 3 v. L. Dreibergs 6-2, 6 v. A. Zirniss 5½—21½, 16 v. H. Kalnins 4½—21½.

K. Merkis dalyvaus New England pirmenybėse, Newburyport, Mass., rugpj. 29—rugsėjo 1, 1952.

Chicago City Chess League 1951-1952 pirmenybių baigimui stovis:

Perkūnas CC	7½—1½
Lions CC	6½—11½
Maroons CC	6-2
Chicago C & CC	5-3
Hyde Park CC	4-4
Hamilton Park CC	3-5
Metro CC	2½—5½
Chess katers	1-7
University of Chicago	1½—7½

Dera pažymėti, kad šita garbė lietuviams iškovojo šie Perkūno šachmatininkai: Tautvaiša, Zujus, Kalvaitis, Šalkauskas, Karpuska, Jakstas, Estka ir Vosylius.

Dr. S. Chernoff

223 — 2nd Ave., N. Y. C.
(Cor. 14th St.)
Telef. GRamercy 7-7697
Astrūs ir choniški susirgimai gydomi penicilinu, oda, hormonai. Kraujo ir slėgio tyrimai.
Ofiso valandos: kasdien 10-6:45
Šeštadieniais 10-1
Sekmadieniais uždaryta

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS

Cia parduodami ir taisomi laikrodžiai, žiedai, apyrankės, auskarai, ir kiti puošmenys bei brangenybės. Kreipkitės: 485 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 8-1805

VINCAS VAICIUNAS

Grocery and Butcher Store

Ten pat išnuomojami kambariai vienam vyrui, apšildomi ir aptarnaujami.

38 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Real Estate

BAYSIDE

MID-SUMMER SPECIAL

Mūrinis namas 1 seimai, atskiras, 7½ dideli kamb., 3 miegamieji, 1½ vonios, puikus uždaras sodas, garažas, 30x100. Tik \$15,500. Cash \$4,000.

Taip pat gražus, moderniškas, mūrinis namas 2 seim., 5 metų, cor 30x100, 4½ dideli kamb., pirkėjui po 60 dienų, 4½ kamb. duoda nuomos mėn. \$60. Pirmas mgtg \$15,000, kaina \$19,500. Cash \$4,500.

Daug kitų puikių pirkinių, 1 ir 2 seim. namai, Bayside - Flushing ir apyl. Martinech, 108 - 36 53 Ave., Corona HA 4-4473.

FACTORY SALE

Aluminum - Combination

STORM and SCREEN

WINDOW - DOORS

Free installation.

PARKCHESTER MFG. CO

1651 E. 233 St., Bronx

Tel. FA 4-7233

ATTENTION ALL BUYERS!

MODERN GAS STATION

Priced for immediate sale. Large repair business. Excellent location.

Good going business. Wonderful opportunity. Selling due to illness.

Price \$10,000. Terms. Contact owner at once! Phone HA 9-8251.

SCARSDALE - NY - ROOTSTAND

Parduodamas 4,5 akrų ūkis, per metus turis mažiausia 10,000 apyvartos kasdien vidutiniškai išleidžiant 100-300 bušelių kukurūzų ir apie 50-100 bušelių pomidorų. Veikia jau apie

keletą metų, aptarnaudamas 6-7 miestelius. Aukštos klasės klientūra, nėra konkurencijos. Už viską kaina \$50,000, pačios žemės vertė \$10,000-\$15,000. Puiki proga įsigyti šią nuosavybę. Skambinti SC-3-7603 arba raštu kreiptis: Vizoli, 194 Willmont Rd., Scarsdale, N. Y.

Help wanted—Male and Female

MACHINISTS

LATHE HANDS

WARNER-SWAZEY Nr. 3 OPER

For Machine & Tool Work

On close tolerances

Expd only—good pay

Pleasant Working Conditions

Must be U. S. Citizen

WHITE INDUSTRIES

421 W. 54 St., N. Y. C.

REIKALINGOS MOTERYS.

prityrusios mašinomis siūti moterų

bižuterias. Didelis naujas fabrikas, jau

kios darbo sąlygos, geras atlyginimas,

nuolatinis darbas. Kreipitis į

SIVRA MFG. CORP.

35 Meadow St., Brooklyn, N. Y.

Tel. HY-7-4105

Vykti BMT—14th St. Canarsie linija

iki Grand Street stoties. Meadow g

yra tarp Waterbury ir Morgan gatv.

MAN WANTED

Familiar with body Work on Re-

frigerators, Washing machines, must

be experienced. 40 hour week. VIM

ELECTRIC, 325 Gold St., Brooklyn

N. Y.

WELDERS

All around men to work on alu-

minum Truck and Trailer Bodies.

High pay. Steady Work.

BILTWEILL BODY CO.

520 Morgan Ave., Brooklyn.

EV-8-4363

MEN- WOMEN

Experience unnecessary. Modern

factory. Hours 9 am 4 pm. Monday

thru Friday.

GLASSFOSS

New South Rd., Hicksville, L. I.

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

Koplyčias suteikiam nemokamai

visose miesto dalyse.

LAI DOTUVŲ DIREKTORIAI:

F. W. SHALINS IR

J. B. SHALINS

Tel. Virginia 7-4499

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue

Brooklyn 5, N. Y.

Tel. MAIN 4-3330

Priėmimo valandos:

Kasdien 2—4 ir 6—9 p.p.

Šeštadieniais 10—12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLENmore 5-3094

Namų tel. GLENmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30—2 ir 6—8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p.

Išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

Ofiso tel. LEXington 2635

Namų tel. FOREst 8212

S. Ankudas (Ankudavičius) M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

916 W. Lombard Street, Baltimore 23, Maryland

Priėmimo valandos: 10—12 ir 7—9 p.p. pirmadieniais, ketvirtadieniais

ir šeštadieniais. Kitomis dienomis pagal susitarimą.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslių, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.

Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti ir

visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

PARDUODAMI NAMAI

PIGGS, GERI, GEROS VIEŲTOS

RIDGEWOOD — 6 seimoms mū-

rinis namas, šviesūs kambariai;

CYPRES HILL 3 seimoms, tušti

kambariai; WOODHAVEN 2 se-

imoms medinis namas, abudu aukštai

(floral) tušti pirkėjui; EAST NEW

YORK — kampinis namas su saliu-

nu, restoranu ir 2 seimoms viršuje

tušti kambariai. Gera proga, kas

nori įsigyti namą ir biznį, nes par-

duodamas ir biznis. Vieta gera, lie-

tuvių aplinkoje.

J. VASTONAS

REALTY and INSURANCE

3225 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

Tel. AP. 7-2790

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

85 - 03 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. JAMAica 2-7723

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond

Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius

ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose

— greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ

KLUBAS

SALE IŠNUOMOJAMA SOKIAMS,

VESTUVIŲ POKYLIAMS ir t.t.

J. ZAKARAUSKAS, Mgr.

230 Union Avenue

Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas

Moderniška Koplyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Beliaskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 GRAND ST.

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

Tel. South Boston 8-2590

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį.

Koplyčia šermentis dykal.

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 2-0815

South Boston 8-2600

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIS
APJUNGOS
AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIS
480 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

BOSTON
ZINIOS

NEW YORKO NAUJIENOS

The New York Times

Kun. dr. St. Valiusaitis

kurį už jo veiklą rugpjūčio 13 d. Long Island lietuviai pagerbė specialia vakariene. Pat- chogue, Greentown ir St. James apylinkėse surinko Bal- fui 875 sv. drabužių. Kartu dirbo M. ir A. Jonaičiai, Vali- liai. Ypatingai daug aukojo Pa- trick šeima iš Jamesport.

BALFO centras

kreipiasi į geros širdies lie- tuvius, pranešdamas, kad Prancūzijoje esančiam lietuviui Petriui Ezerkui su šeima rei- kalinga garantijos atvykti į A- meriką. Jo adresas: P. Ezer- kas, c/o Jonaičiai, 66 rue R. Lasserand, Paris 14, France. Jei kas nori, gali su juo susira- šyti tiesiai arba per Balfą.

O. Osmolskienė

dail. P. Osmolskio žmona, su šimeliu praleidusi kelias savaites atostogų pas Praną Lapienę ir pas savo brolių Stamford- de, Conn., sugrįžė į Brooklyną.

Micamold radijo

fabrike padidėjus darbams, pa- šaukta atgal į darbą vis eilė anksčiau dėl darbo stokos at- leisti lietuvių. Taipgi priima ir keletas naujų.

Rozė Šomkaitė

studentė, grįžusi iš Čikagos, kur aplankė savo gimines, su- sirgo ir šiuo metu gydoma St. Mary's ligoninėje.

Kun. V. Dabušis

"Darbininko" redaktorius, dalį savo atostogų praleidęs Kanadoje, šiuo metu lankosi Čikagoje.

Brooklyniečiai

SLA veikėjai ir nariai, perėmę savaitę gausiai dalyvavo Union City, Conn., Linden Parke įvy- kusiame SLA 5 apskr. išvažia- vime.

rugpjūčio 7 d. laidoje gana ilgą žinią įsidėjo apie pertvarkymus okupuotos Lietuvos komunistų partijoje. Žinia paremta "Prav- dos" ir "Izvestija" straipsniais, kuriuose buvo aprašyti partijos centro komiteto susirinkimai. Išvadoje teigiama, jog pernai padarytieji pertvarkymai se- nuosius vadovus pakeičiant jaunesniaisiais, buvo padaryti per skubiai. Tokie patvarky- mai, esą, padaryti tiek partijo- je, tiek kolchozų ir fabriky bei įmonių vadovybėse.

Kelonė laivu

yra viena įspūdingiausių ir maloniausių, kai karštis veja iš miesto. Viena ir pati pirmoji tokia kelionė dideliu mastu ruošiamą iš New Yorko į In- dian Points sekmadienį, rug- pjūčio 31 d. Bus išplaukiama 9 val. ryte ir grįžtama vakare. Bilietų galima įsigyti liet. laik- raščio administracijoje, J. Gin- kaus ir Š. Mansko krautuvėse, "Gabijs" ir Brooklyno liet. parapijų raitinėse.

Kun. Pranas Raugas, Šv. Panelės Marijos Dangun Ėmi- mo parapijos vikaras, perkelt- as vikaru į Brangiausio Krau- jo parapiją, 3223 36th St., Long Island City, N. Y.

Alfonsas Mažeika, tremtinis, šiuo metu gyvena Brooklyn- e, išlaikė egzaminus New York Stock Exchange ir gavo regis- tered representative teises. Jis tuoju pradeda darbą šioje sri- tyje ir pardavinės Mutual Funds.

A. Mažeika studijavo Vil- niaus universitete matematiką, Frankfurt, a. M. Vokietijoje, baigė ekonominius mokslus ir šiuo metu savo specialybę gili- na New Yorko universitete. Būdamas tremtyje, Wuerzbur- go lietuvių gimnazijoje dėstė matematiką.

Naujam lietuviui biznieriui linkėtina pasiekimo.

Maspetho parapijos bazaras

Parapijos bazaras komiteto pasitarimas įvyko pirmadienio vakare. Visos draugijos ir jų darbininkai pasidalino darbais ir susipažino su bazarų eigos planais. Bazarų būdos bus sa- lėje ir darže. Jų bus įvairių: mėsų būda, audinių, elektros į- taisų, lėlių, gėrų ir pinigų lai- mėjimo būda. Be to, bus bufe- tas ir baras. Įvairiausių gėrybių bus laimėjimams. Kiekvieną vakarą išleis Karo Boną laimė- ti.

Bazaras bus atdaras penkta- dienio ir šeštadienio vakarais nuo 7 val., o sekmadienį nuo 4 val. p.p., ir vėl pirmadienį nuo 7 val. vak. Bazaras vyks rugpj. 15, 16, 17 ir 18 d., taipgi rugpj. 22, 23, 24 ir 25 d. Visi apylinkės lietuviai kvieči- mi į bazarą. Pelnas parapijos statybos fondui.

Studentai ateitininkai

sekmadienį buvo numatę iš- vykkti automobiliais. Lietuvas sutrukdė, jie padarė susirin- kimą Apreiškimo parapijos sa- lėje ir padiskutavo einamaisiais reikalais.

Laimėjimų vakaras

Rugpjūčio 23 d. 5 val. vaka- re Angelų Karalienės parapijos draugijos rengia vertingų dova- nų laimėjimų vakarą. Taip pat bus ir užkandžiai. Visi kviečiami atsilankyti.

Padėka

Dėkoju už šv. Mišias savo draugėms: Sijevičienei, Pon- toviškiei, Adomaitienei, Stri- vinskienei, Šakienai, Pankevi- čienei.

A. Petrulionienė

AR NEUŽSNDOM ANT LAURŲ

Šeštadienį negausūs lietuviai futbolu entuziastai, nežūrėda- mi grasių debesų ir purkšlaus lietučio, susirinkę savojoje Queens Soccer Field aikštėje, buvo nemaloniai nustebinti mūsų vienuolikės mažos sudė- ties ir blankaus žaidimo. Gal nepakeliami vasaros karščiai išsėmė mūsų vyrų energiją, gal tie karščiai ir komandos sudėtį pakeitė, girdėjosi žiūrovus re- pikuojant.

Prieš National Lygos atsto- vus ukrainiečius pralaimėta 2-1 (0-0). Pralaimėjimo kaltės toli nereikia ieškoti: visa šeštadienį žaidžiusi vienuolikė, nors ir "pastiprinta" svetima "žvaigždė" nepateisino žiūrovų dėtų vilčių: jokios kovos dva- sios (išskyrus V. Kligį ir Sal- daitį) jokių derinių. Dar rungtynių pradžioje buvo bandoma sumegsti vieną kitą derinį (Granado, Jokūbaitis, Gražys), bet tuoj įsileista į "solo" žai- dimą, kas vienuolikei ir pavie- niems žaidėjams atėmė visas jėgas.

Sporto klubo vadovybė prieš akis turi gana sunkų uždavinį šiuo metu sudaryti pajėgų vie- netą, kuris, kaip ir perėjame futbolu sezone, tinkamai repre- zentuotų lietuvių. Padėtį sun- kina kai kurių žaidėjų išėjimas. Dėdei Samui tarnauti, tačiau fikusiej turėtų stipriau suglau-

Investuokite į MUTUAL FUNDS. Informacijai reikau kreiptis į at- stovą: ALFONSAS MAŽEIKAS, c/o Ira Haupt & Co. 111 Broadway, room 515, New York 6, N. Y. Members New York Stock Exchange. Tel. WO 4-6900.

ISNUOMUOJAMI KAMBARIAI

vienam vyrui; apšildomi ir aptarnauti. 72 Ocean Ave., Jersey City, N. J. Kreiptis ten pat pas Mrs. O. Vaitke- vičius arba į Brooklyn, N. Y. tel. EV 8-1805.

• Dr. V. Kvaraciejus, Bosto- no universiteto profesorius, Turkijos valdžios pakviestas, išvyksta į Instambulį kaip pe- dagogikos ir psichologijos spe- cialistas. Jis yra čia gimęs lie- tuvis. Jo tėvai gyvena Brockto- ne, kur taip pat vienas jo bro- lis yra medicinos daktaras.

Skautės stovykla

Bostono skautių lietuvių stovykla suorganizuota gražio- je vietoje N. H. valstybėje.

T. J. Venekus, S. J.

buvo sustojęs mūsų parapijos klebonijoje, o po to išvyko į Brockton vesti seselėms reko- lekcijų.

Juozas Ginkus

su žmona išvyko poilsio į White Sulphur Springs kalnus, į Onos ir Miko Menderių ūkį, kur šiuo metu atostogauja visa eilė brooklyniečių.

Jonas Krūzė

laikraštinkas ir ilgametis Balso centro tarnautojas, ilges- nį laiką viešėjęs Kanadoje, su- grįžo Brooklyną.

PADEKA

Už aplankymą ligoninėje pirmiausia dėkoju: prel. Kel- meilui, kun. Bastakiui, kun. Totoračiui: dėkoju broliui ir brolienei, dr. P. Aikšnoriui su šeima iš Waterbury, Conn. Dė- koju giminėms, geriems drau- gams ir draugėms ir visiems pažįstamiems už gėles, už lai- kus ir karitas pakėtelius su gerais linkėjimais. Dėkoju dar sykį visiems, kurie mane ap- lankė ligoninėje.

Antanas Kaminskas

Rugp. 15 d., penktadienį— Žolinė

Mūsų parapijos bažnyčioje Marijos Dangun Žengimo šven- tės bus švenčiama kaip sekma- dienį. Pamaldos bus 5, 6, 7, 8, 9, 10 val. salėje — 6, 7:30. Vakare pamaldos 7:30. Katai- kams ši šventė yra privaloma —reikia išklausyti šv. Mišių. Dėl šventės ark. Cushing pa- naikino pasninką.

Sesuo Kotryna iškyla į misijas

Lietuvaitė seselė Kotryna, Maryknoll Sisters ordeno narė, rugpjūčio 15 d. atvyksta pas savo tėvus į So. Boston. Jos tėvai Razvadauskaiai gyvena E St. Ta proga rugp. 15 d. vaka- re mūsų parapijos jaunimas rengia seselę Kotrynai išlei- tuvės salėje po abžnyčia tuoju po vakarinių pamaldų.

Seselė Kotryna yra skiriama misijų darbui į Caroline Is- lands.

Inž. Edmundas Cibas

išvyko į Montreal (Kanada) su- situokti su Stase Apanavičiute.

Gavo auksinį laikrodį

B. Jokubauskas gavo iš kompanijos dovaną auksinį laikrodį jo darbo 50 metų su- kakties proga.

Gimė

Jonas Valinčius, Jono ir O- nos Valinčių, gyv. 22 Thomas Park, S. B., sūnus gimė liepos 11 d.

Susituokė

Evelyn Akstinaitė, gyv. 31 Story St., So. Boston, ištekojo už Leo Perry. Sutuoktuvės įvy- ko rugpjūčio 9 d.

Rengiasi susituokti

Iš tremties atvykęs Jurgis Jurėnas rugpjūčio 16 d. rengia- si susituokti su Maria Frank (buv. Kock).

Mirė

Petras Verveika mirė liepos 30 d. 76 m. Gyv. 908 E. Broad- way, S. B.

Jonas Jakaitis, 39 m., gyv. 122 G St., mirė rugp. 1 d.

E K R A N A S

Atrodo, kad naujas filmų se- zonas siemens yra prasidėjęs vi- su mėnesiu anksčiau, nes jau rugpjūčio pradžioje pirmieji- liuose New Yorko kino teat- ruose net ir išleptino skonio žiūrovus gali drąsiai rasti nau- jų ir vertingų filmų. Be abejo, pirmoji eilė minėtinas Radio City rodomas "Ivanhoe", pagal to paties vardo garsųjį Walter Scott romaną. Savo pastatymo didumu šis filmas eina antruo- jų tuoj po pereitų metu "Quo vadis". Naujas žingsnis "lauki- nių Vakarų" filmų žanre pada- rytas su "High Noon." Tai ne- paprastai įtemptas ir savo nau- jumu patraukias filmas, toli pralenkias visus iki šiol maty- tus "kaubojinių" filmus. Ro- domas Mayfair teatre. Kome- dijų mėgėjai mielai žiūrės šiuo metu dar Roxy teatre rodomą "Dream boat". Gana įdomios ir juokingos situacijos, gražiai suriečiama į ragą televizija.

Šalia "Ivanhoe's" šiuo metu New Yorko rodomas ir kitas filmas iš to paties laikotarpio ir beveik apie tuos pačius as- menis. Tai "Robin Hoodo isto- rija", spalvotas Walt Disney gamybos (bet ne pieštas) fil- mas, rodomas paskutinę savi- tę Criterion teatre, prie Times sq. Nesumažytinas su kauku- riuose teatruose rodomu pana- šaus vardo "Tales of Hood" menkesnės vertės filmu. "Ro- bin Hoodo istorija" yra visais

atžvilgiais vertingas ir įdomus filmas, vaizduojas Angliją Kry- žiaus karų laikais, kada, Ri- čardui Liūtaširdžiui išvykus į Palestiną, Angliją valdė jo bro- lis Jonas — žiaurus ir beširdis valdovas. Tuo metu miškuose susidarė "banditų" gaujos, va- dovaujamos jauno ir visada nuotaikingo Robin Hoodo, ku- rios kovojo su naujojo kara- liaus plėšikaujančiais mokesčių rinkėjais ir pagaliau išlaisvino nelsavėn patekusį Ričardą. Valdėba, rūbai, spalvos — vis- kas tikrai gražiai padaryta, ir visi, kas mėgsta spalvotuosius, viduramžius, neapsiriks pa- matę šį filmą, vėliau dar paly- ginę su "Ivanhoe". Ypatingai šis filmas rekomenduotinas jaunimui. Tame pačiame teat- re rodomi ir du įdomūs prie- dai, taip pat Walt Disney ga- mybos: kultūrinis filmas "Ma- žasis namelis", "Vandens pauk- ščiai" — spalvotas, įdomiai pa- sakojamas ir dar įdomiau foto- grafuotas kultūrinis filmas, ku- riame žiūrovas nukeliamas į paukščių pasaulį. "Mažasis namelis" — irgi ne toks, kaip visi kiti "kartūnai", bet skiriasi sa- vo nuotaika ir šiltumu.

Mažesniuose Brooklyno kino teatruose galima rasti keletą į- domių filmų, prieš kurį laiką turėjusių didelį pasisekimą pir- maeiliuose teatruose. Nepra- leistina pamatyti didysis iš- cirko gyvenimo filmas "Di- džiausias vaidinimas pasauly- je". RKO teatruose šį savait- galį rodomas senas fantastinis filmas "King Kong", apie mil- žinišką 100 pėdų aukščio į New Yorką atvežtą gorilą. Sensaci- jų mėgėjams ir stiprių nervų žiūrovams įdomu. Neblogas y- ra ir kriminalinis anglų gamy- bos filmas "The narrow mar- gin", taip pat su didele įtampa ir nervų pakutenimu. Jb.

Philadelphijos vakaruose patvins upelis pragaužė podirvį, ir i- griuvo viršutinis žemės sluogsnis. Nuo trenksmo sudrebėjo 27 namai, ir gyventojai nakčiai išbėgo pagalbos ieškoti pas kaimynus. O kelyje atsivėrė duobė 35 pėdų gilumo, į kurią įkrito sunkvežimiai ir automo- bilis ir sudėgė.

Išėjo "Vytis" 7 Nr.

Turiny Alf. Sušinskas Gyvo- ji Vyčio dvasia, Mildred Chi- nik, Gimtoji kalba, Kongresai, L. Valiukas — Seimas arti, J. Zemaitis — Lietuvis pas indė- nus, J. Daumantas — Parti- sans behind the Iron Curtain, L. Valiukas, SOS to the Free Western World, Vyt. Adomai- tis — Some key questions of Lithuanian History, Oficialusis skyrius, Vyčiai veikia.

New Haven, Conn.

Ivyks parapijos gegužinė

Šv. Kazimiero parapijos ant- roji gegužinė bei piknikas įvyks rugpjūčio-August 17 d., Indian Grove Sode West Haven, Conn. Klebonas su rengimo ko- misija nuosirdžiai kviečia visus parapijiečius ir geros valios lie- tuvius bei lietuvaites atsilanky- ti į šią gegužinę, kur bus gali- ma su savo giminėmis, kaĩmy- nais, draugėmis ir draugais pasivaistinti, pakvėpuoti tyru oru ir pasigėrėti gamta. Be to, atsilankę paremsit naudingą parapijos darbą. Šios gegužinės pelna yra skiriamas svarbiems bažnyčios remontavimo dar- bams.

Mirė Jonas Zakarauskas

Prieš porą mėnesių mirė mū- sų kolonijos senesnės kartos gyventojas Jonas Zakarauskas, kuris buvo pasižymėjęs savo dideliu duosnumu tėvynės lais- vinimo reiklams, ypatingai y- ra gausiai aukojęs Amerikos Lietuvių Tarybai ir tremti- niams šelpiti. Gausiai rėmė ka- talikiškas įstaigas ir buvo duos- nuo parapijai. Buvo rimtas ir malonus būdo žmogus. Savo maldose prašoma prisiminti ge- radario a.a. Jono Zakarausko vėlę.

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED

Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

LDS CENTRO VALDYBA

Pirmininkas — Prel. P. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. Tel. 7356

Vicepirmininkai — Vincas J. Ku- dirka, 37 Franklin St., Norwood, Mass., ir

Pranas Razvadauskas, 5 G St., So. Boston, Mass.

Sekretorius — Ant. Kneizys, 50 Cottage St., Norwood, Mass.

Finansų sekretorius — Ant. Pe- džiūlis, 32 Wilder St., Brockton, Mass. Tel. Brockton 8-0729W

"dininkė — Bronė Čiunienė, 79 Bz ry St., Dorchester, Mass. Tel. SO 8-0948

Revizijos komisija: — Kun. J. Bernatoni, Nell P. Meškūnas, B. Jakutis.

Visi laikai LDS reikalais slunčia- mi sekr. A. KNEIZIO vardu, 50 Cot- tage St., Norwood, Mass. Tel. Nor- wood 7-1449. Piniginės perlaidos — Money Orderiai ar čekiai išrašomi uždukinės B. Cunys vardu.

STONY BROOK LODGE

Vedėja Pr. Lapienė

Kas mėgsta maudytis jūrų vandenys, žavėtis gamta, džiaugtis lietuviška aplinka, kviečiamas į STONY BROOK LODGE, STONY BROOK, LONG ISLAND. Čia ideali vieta įvairiems pobūviams bei piknikams.

Kambarius atostogoms ir dienas įvairioms išvykoms prašome rezervuoti raštu, adresuojant MRS. P. LAPĖ, STONY BROOK, L. I., N. Y. Telef. Stony Brook 7-0586

Susisiekimas automobiliais 25 arba 25A keliu; arba iš Jamaica stoties Long Island traukiniu į Stony Brook. Stotyje svečius pasitinka vasarvietės mašinos.

Telefonas: F.Vergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SCYUS EDWARD MISIUNAS SAVININKAI

Lietuviška Užieiga, kur visi myli užieiti.

Pavieniai ir su šeimom. Ir svečiai būsite maloniai aptarnauti

Importuoti konjakai • Učkančiniai • Televizija • Muzika • Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave BROOKLYN, N. Y.

Dėmesio Automobilų Savininkams!

LIETUVIAI SPECIALISTAI ATIDARĖ GARAZĄ

Taisome sudaužytus automobilius, ištiesiame sulaužytas ir sužalotas dalis. Perdažome naujai, poliuruojame.

M. and Z. Collision Works

Bodies & Fenders straightened, Complete auto painting, Duco refinishing

1506 — 16 MYRTLE AVE.

Bel. Gates Ave. & Linden Ave.

BROOKLYN 27, N. Y.

J. MALDUTIS

Z. ZALIAUSKAS

Telef. EV. 6-6438

Prabangios ilgos
radiniai prietaisai
MENIŠKA
FOTOGRAFIJA
PORTRETAIS
SEIMOS
VAIKŲ
Išvaduojami
Jums geromis sąlygomis palaidys
Vyt. Mazelis
būgės N.Y. Institute of Photography
Gyv. 422 MEHANAS ST.
BROOKLYN, N. Y.
Šaukiamieji tel.
HY 4467